

LitGRID „LITGRID“ AB

UAB "ARCHSTUDIJA"

VĮ VALSTYBĖS ŽEMĖS FONDAS
KRAŠTOTVARKOS IR TERITORIJŲ PLANAVIMO SKYRIUS

**110 KV ORO LINIJOS “PAGĖGIAI–BITĖNAI” STATYBOS IR
330 KV BITĖNŲ SKIRSTOMOJO PUNKTO IŠPLĖTIMO Į
330/110/10 KV TRANSFORMATORIŲ PASTOTĘ
SPECIALUSIS PLANAS**

SPRENDINIAI

2014, Vilnius

OBJEKTAS: 110 kV elektros perdavimo oro linija
Pagėgiai – Bitėnai.
330 kV Bitėnų skirstomasis punktas

PLANAVIMO ORGANIZATORIUS: LITGRID AB

PLANAVIMO LYGMUO IR RŪŠIS:
Rajono lygmens specialiojo planavimo dokumentas

PLANAVIMO DOKUMENTAS:
110 kV oro linijos "Pagėgiai–Bitėnai" statybos ir
330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo
į 330/110/10 kV transformatorių pastotę
specialusis planas

TURINYS: **I. Tekstinė dalis**
1. Aiškinamasis raštas
II. Plano procedūrų dokumentai
II. Grafinė dalis
110 kV oro linijos "Pagėgiai–Bitėnai" statybos ir
330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo
į 330/110/10 kV transformatorių pastotę
specialusis planas. Sprendinių brėžinys. M 1:25 000.

 Teikėjas: VĮ VALSTYBĖS ŽEMĖS FONDAS KRAŠTOTVARKOS IR TERITORIJŲ PLANAVIMO SKYRIUS Konstitucijos pr. 23 A korpusas, 08105 Vilnius tel.8-(5)-261 88 56 el. paštas krastotvarka@vzf.lt				Užsakovas: modernūs sprendimai UAB "ARCHSTUDIJA"
PAREIGOS	KVALIF. ATESTATAS	PARAŠAS	PAVARDĖ	Sutartis Nr. TS-13.007 Data: 2013-11-20
Skyriaus viršininkė	ŽS-2, KP-13		Rita Palčiauskaitė	Užsakymas įvykdytas: Data: 2014-03-10
Projekto vadovas	A 941		Dainius Kitovas	
Inžinierė	FP-27, 2R-VP-48		Žydronė Bagdonienė	

TURINYS

I. TEKSTINĖ DALIS. AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Ivadas.....	7
1. Bendroji dalis	15
2. Planuojamos 110 kV elektros perdavimo oro linijos trasos parinkimo kriterijai	19
3. 110 kV elektros perdavimo oro linijos parinkimas	21
3.1. Bendra teritorijos apžvalga	21
3.2. Žemės gelmių ištekliai	23
3.3. Hidrografinis tinklas	23
3.4. Kultūros paveldas	24
3.5. Saugomos teritorijos	25
3.6. Inžinerinė infrastruktūra	26
3.7. Gyvenamoji aplinka	30
3.8. Žemės naudojimas ir žemėvalda	31
4. Taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos ir veiklos apribojimai	36
4.1. Elektros perdavimo oro linijos apsaugos zona	36
4.2. Servitutų nustatymas	37
4.3. 110 kV planuojamos elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai - Bitėnai žemės sklypų servitutai	39
5. Sprendinių poveikio vertinimo atskaita.....	43

PRIEDAI

1 priedas Pažymos apie piniginę kompensaciją už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis ir žemės sklypų sąrašas prie pažymų	50
2 priedas "LITGRID" AB 2014-01-14 raštas Nr. SD-190 "Dėl servitutų nustatymo tikslingumo administraciniu aktu" "LITGRID" AB 2014-03-24 raštas Nr. SD-1451 "Dėl servitutų nustatymo tikslingumo administraciniu aktu"	57
3 priedas "LITGRID" AB servitutų nustatymo ir kompensavimo už juos politika	63

II. PLANO PROCEDŪRŲ DOKUMENTAI

1. PRADINIAI PLANAVIMO DOKUMENTAI

1 priedas Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas 2011 m. lapkričio 24 d. Nr. T-159 69

2. PLANAVIMO SĄLYGOS

2 priedas Pagėgių savivaldybės administracijos 2014-01-03 raštas Nr. R2-17
"Dėl planavimo sąlygų specialiajam planui rengti" 72

3 priedas LR aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos
departamento planavimo sąlygos rajono lygmens specialiojo
planavimo dokumentui rengti 2011-12-12 Nr. (9.14.3)-LV4-4880 75

4 priedas Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos
Perspektyvinio planavimo skyriaus 2011-12-06 raštas Nr. (6.6)2-6327
"Dėl planavimo sąlygų" 77

5 priedas Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Tauragės
teritorinio padalinio 2011-12-01 raštas Nr. (7.12.T)2-80 "Dėl planavimo sąlygų" 80

6 priedas Tauragės apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos 2011-12-13 raštas
Nr. R4-1080 "Dėl planavimo sąlygų parengimo ir išdavimo strateginės
reikšmės infrastruktūros plėtros objekto "110 kV OL "Pagėgiai - Bitėnai"
statybos specialiajam planui rengti" 83

7 priedas Tauragės visuomenės sveikatos centro 2011-12-07 planavimo sąlygos
Nr. TPS-19 84

8 priedas Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos
2011-12-05 raštas Nr. V3-2049 (7.16) "Dėl 110 kV OL "Pagėgiai -
Bitėnai" planavimo sąlygų specialiajam planui rengti" 86

9 priedas AB "Lietuvos dujos" 2011-12-06 raštas Nr. 7-215-1828 "Dėl planavimo
sąlygų specialiojo planavimo dokumentui rengti 110 kV oro linijos
"Pagėgiai - Bitėnai" naujos statybos ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto
išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę" 87

10 priedas TEO LT, AB 2011-12-08 planavimo sąlygos rajono lygmens
specialiojo planavimo dokumentams rengti Nr. 03-2-05-3360 88

11 priedas Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Tauragės ir
Pagėgių žemėtvarkos skyriaus 2012-01-03 raštas Nr. 34PLS-1 "Dėl
planavimo sąlygų rajono lygmens specialiajam planui rengimo Pagėgių,
Lumpėnų ir Vilkyškių seniūnijose (plotas apie 80 ha)" 90

12 priedas AB LESTO 2011-12-22 planavimo sąlygos Nr. TS-43580-11-1951 91

13 priedas UAB "Bitė Lietuva" 2011-12-01 raštas Nr. 4012-125 "Dėl specialiojo plano" 92

14 priedas UAB "TELE2" 2011-12-02 raštas Nr. SD-13284 "Planavimo sąlygos" 93

15 priedas UAB "Omnitel" 2012-01-29 raštas Nr. 6321-35 "Dėl planavimo sąlygų
išdavimo strateginės reikšmės infrastruktūros plėtros objekto "110 kV

OL "Pagėgiai - Bitėnai" specialiajam planui parengti	94
16 priedas UAB "Pagėgių komunalinis ūkis" 2011-12-30 raštas Nr. 11-352 "Dėl planavimo sąlygų parengimo ir išdavimo strateginės reikšmės infrastruktūros plėtros objekto "110 kV OL "Pagėgiai - Bitėnai" statybos specialiajam planui rengti	95
17 priedas Rambyno regioninio parko direkcijos 2012-01-12 raštas Nr. V3-7.24-013 "Dėl planavimo sąlygų"	96
3. VIEŠUMĄ UŽTIKRINANČIŲ PROCEDŪRŲ DOKUMENTAI	
3.1. Visuomenės dalyvavimo atskaita	
18 priedas Informacija apie pradedamą rengti specialųjį planą Pagėgių savivaldybės internetinėje svetainėje	101
19 priedas Skelbimas apie pradedamą rengti specialųjį planą laikraštyje "Pamarys"	102
20 priedas Informacija apie pradedamą rengti specialųjį planą "LITGRID" AB internetinėje svetainėje	103
21 priedas Informacija apie parengtą specialųjį planą Pagėgių savivaldybės internetinėje svetainėje	105
22 priedas Informacija apie parengtą specialųjį planą Pagėgių seniūnijos skelbimų lentoje	106
23 priedas Informacija apie parengtą specialųjį planą Lumpėnų seniūnijos skelbimų lentoje	107
24 priedas Skelbimas apie parengtą specialųjį planą laikraštyje "Žemaitijos šauklys"	108
25 priedas Informacija apie parengtą specialųjį planą " LITGRID" AB internetinėje svetainėje	109
26 priedas Žemės sklypų savininkams išsiųstų laiškų sąrašas	111
27 priedas Valstybės įmonės Valstybės žemės fondas Kraštotvarkos ir teritorijų planavimo skyriaus 2014-01-10 raštas Nr. S-103 "Informacija apie parengtą specialųjį planą"	112
28 priedas Valstybės įmonės Valstybės žemės fondas Kraštotvarkos ir teritorijų planavimo skyriaus 2014-01-10 raštas Nr. S-104 "Informacija apie parengtą specialųjį planą"	113
29 priedas Viešo susirinkimo su visuomene protokolai Nr. S-560	115
30 priedas Viešo susirinkimo su visuomene dalyvių sąrašas	119
31 priedas Pasiūlymų registracijos žurnalas. Atsakymai į pateiktus pasiūlymus	120

4. DERINIMO DOKUMENTAI

32 priedas Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Tauragės ir Pagėgių skyriaus 2014-05-21 raštas Nr. 34ST-121	139
33 priedas Rambyno regioninio parko direkcijos 2014-04-02 raštas Nr. V3-7.24-034	140
34 priedas LR aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento 2014-04-10 raštas Nr. (4)-LV4-935	141
35 priedas Valstybės įmonės "Tauragės regiono keliai" 2014-04-02 raštas Nr. 15(1.13)-246	142
36 priedas Lietuvos automobilių kelių direkcijos derinimas 2014-04-28 (iškarpa iš plano)	143
37 priedas UAB "Tele2" 2014-04-01 raštas Nr. SD-18245	144
38 priedas AB "Teo LT" 2014-04-09 raštas Nr. 03-2-05-543	145
39 priedas AB "LESTO" 2014-04-10 raštas Nr. 40400-1045	146
40 priedas Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės teritorinio padalinio 2014-03-31 raštas Nr. (1.29.-T)2T-57	147
41 priedas UAB "Omnitel" 2014-03-31 raštas Nr. 63234-675	148
42 priedas Tauragės visuomenės sveikatos centro 2014-04-15 Teritorijų planavimo dokumentų vertinimo pažyma Nr. TVP-10	149
<i>Pagėgių savivaldybės administracijos derinimo medžiaga</i>	
43 priedas Pagėgių savivaldybės administracijos 2014-07-15 raštas Nr. R2-1292	150
44 priedas AB "Litgrid" 2014-09-30 raštas Nr. SD-4172	157
45 priedas Pagėgių savivaldybės administracijos 2014-11-13 raštas Nr. R2-1973	159
46 priedas AB "Litgrid" 2014-11-06 raštas Nr. SD-4721	165
47 priedas Teritorijų planavimo dokumento patikrinimo aktas 2015-01-05 Nr. TP5-1	167

III. GRAFINĖ DALIS

"110 kV OL "Pagėgiai–Bitėnai" statybos ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialusis planas. Sprendinių brėžinys M 1:25 000

IVADAS

Lietuvos energetikos sistemos integracija į Baltijos jūros valstybių elektros rinką reikalauja investicijų į tinklo infrastruktūrą tiek statant modernias tarpsteminės jungtis, tiek ir stiprinant šalies elektros perdavimo tinklą. Vidinio tinklo stiprinimo darbus vykdo visos Baltijos jūros baseino valstybės, ypač intensyviai darbai vyksta Lietuvoje ir Estijoje, planuojami didelės apimties infrastruktūros stiprinimo darbai Latvijoje ir šiaurės rytų Lenkijoje.

Elektros energetikos sistemos darbo patikimumui didelę įtaką turi pagrindinių perdavimo sistemos elementų - elektros perdavimo oro linijų techninė būklė. Lietuvoje didžioji dalis 330-110 kV elektros perdavimo oro linijų jau pasiekė ar net viršijo eksploatavimo laiką. Siekiant užtikrinti bei padidinti perdavimo tinklo darbo patikimumą, pasirengti strateginių projektų (tarpsteminė jungčių, integracijos į Europos energetikos sistemą) įgyvendinimui būtina stiprinti bei plėsti elektros perdavimo tinklus.

„LITGRID“ AB planuoja pastatyti 110 kV elektros perdavimo oro liniją „Pagėgiai–Bitėnai”, sujungiančią Pagėgių transformatorinę pastotę su Bitėnų skirstomuoju punktu, kuris bus rekonstruojamas į 33/110/10 kV transformatorinę pastotę.

Lietuvos energetinėje sistemoje šios elektros perdavimo linijos statyba yra reikalinga elektros tiekimo patikimumui Pagėgių savivaldybės ir visos Vakarų Lietuvos elektros vartotojams padidinti. Pastatyta linija taip pat užtikrins technines galimybes atsinaujinančių elektros energijos išteklių integracijai į elektros energetikos sistemą. Šiame regione planuojama eilė vėjo jėgainių parkų, kurių gaminamos elektros energijos padavimui į Lietuvos energetikos sistemą tarnaus statoma 110 kV elektros perdavimo oro linija ir 330/110/10 kV Bitėnų transformatorinė pastotė. 330/110/10 kV transformatorinę pastotę sudarys esamas 330 kV įtampos skirstomasis punktas, planuojami 110 kV skirstykla ir elektros energijos transformavimo įrenginiai. Jų galingumas ir kitos charakteristikos bus nustatytos techninio projekto rengimo metu.

“110 kV OL „Pagėgiai–Bitėnai” statybos ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialusis planas pradėtas rengti pagal tuo metu galiojusios Nacionalinėje energetikos strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. X-1046 (Žin., 2007, Nr. 11-430) (toliau – NES) nustatytus tikslus. NES yra pagrindinis dokumentas, numatantis šalies energetikos kaip vieningos sistemos raidos kryptis ilgalaikėje perspektyvoje.

NES 12 punkte buvo nustatyti šie Lietuvos energetikos strateginiai tikslai: energetinis saugumas, darni energetikos sektoriaus plėtra, konkurencingumas ir efektyvus energijos naudojimas.

Siekiant įgyvendinti strateginius ir plėtros tikslus vienas iš svarbiausių uždavinių yra atnaujinti fiziškai ir morališkai susidėvėjusias elektrines, elektros energijos perdavimo ir skirstymo sistemas, kartu padidinant jų veiksmingumą ir patikimumą (NES 13 punkto 5 papunktis). NES 30 punkte apibrėžta, kad apie 60% perdavimo ir skirstymo įrenginių yra senesni kaip 20 metų, o ketvirtadalis įrenginių senesni kaip 30 metų. Todėl būtina tęsti esamų transformatorių pastočių rekonstrukcijos ir modernizavimo darbus, sparčiau gerinti perdavimo tinklo ir skirstomųjų tinklų būklę, tenkinant vis didėjančius energijos tiekimo patikimumo ir stabilumo reikalavimus, ypač siekiant sukurti stabilią bendrą trijų Baltijos šalių elektros energijos rinką.

Šių tikslų įgyvendinimui rengiamas Rajono lygmens specialiojo planavimo dokumentas - 110 kV OL „Pagėgiai–Bitėnai” statybos ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialusis planas.

Teritorijų planavimo dokumentas.

110 kV OL „Pagėgiai–Bitėnai” statybos ir 330 kv Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialusis planas.

Planavimo pagrindas.

Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas 2011 m. lapkričio 24 d. Nr. T-159 Dėl leidimo rengti specialųjį planą 110 kV OL „Pagėgiai–Bitėnai“ statybos ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę, perduodant planavimo organizatoriaus teises ir pareigas „LITGRID” AB, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 21 d. nutarimo Nr. 1069 „Dėl Tauragės apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano patvirtinimo“ 158.1.1 ir 158.1.2 punktai; Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros direktoriaus 2011 m. rugsėjo 21 d. įsakymo Nr. 1.6-68 „Dėl Tauragės apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano sprendinių įgyvendinimo priemonių plano (programos) patvirtinimo“ 118 ir 120 punktai; Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimo Nr. IX-1154 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano“ (Žin., 2002, Nr. 110-4852) 5 skyriaus „Techninė infrastruktūra“ 18 punkto 1 papunktis, Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimo Nr. XI-2133 „Dėl nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. 80-4149) 37 punktas.

Planavimo organizatorius.

„LITGRID” AB (į. k. 302564383), Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius, tel. (8 5) 2782408, faks. (8 5) 272 3986., el.p. mindaugas.mikalčius@litgrid.eu.

Plano rengėjas.

UAB "Archstudija" (į. k. 300056347), Konstitucijos pr. 9-41, LT-09308, Vilnius, tel. (8 5) 2101297, fax. (8 5) 2607830 ir VĮ Valstybės žemės fondo Kraštotvarkos ir teritorijų planavimo skyrius, Konstitucijos pr. 23, korpusas A, LT-08105 Vilnius, Tel. (8 5) 261 8856, faks. (8 5) 262 1672.

Planuojamos teritorijos adresas.

Tauragės apskritis, Pagėgių savivaldybė.

Planavimo tikslai ir uždaviniai.

Tikslai:

1. Padidinti elektros energijos perdavimo patikimumą Pagėgių rajone;
2. Parinkti tinkamiausią 110 kV elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai–Bitėnai variantą, įvertinti trasos ir jos įrenginių statybos bei eksploatacijos galimumą pasirinktoje vietoje.

Uždaviniai:

1. Parengti 110 kV elektros perdavimo oro linijos "Pagėgiai–Bitėnai" ir Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialiojo teritorijų planavimo dokumentus Pagėgių savivaldybės teritorijoje;
2. Užtikrinti darnią elektros perdavimo tinklų plėtrą įvertinant teritorijų urbanistinę struktūrą, parengtus ir rengiamus teritorijų planavimo dokumentus, šių teritorijų infrastruktūros sistemą ir kitą informaciją;
3. Rezervuoti teritorijas planuojamai 110 kV elektros perdavimo oro linijos "Pagėgiai–Bitėnai" ir Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę plėtrai, nustatyti jų naudojimo, tvarkymo, apsaugos priemonės ir kitus reikalavimus;
4. Identifikuoti 110 kV elektros perdavimo oro linijos "Pagėgiai–Bitėnai" ir Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę įrengimui reikalingas teritorijas, identifikuoti privačius ir iš valstybės ar savivaldybės nuomojamus žemės sklypus, patenkančius į elektros perdavimo oro linijos plėtrai reikalingas teritorijas;
5. Nustatyti priemones gamtos ir kultūros vertybėms išsaugoti.

Planavimo lygmuo:

Rajono lygmens specialiojo planavimo dokumentas

Specialiojo teritorijų planavimo procesas

Parengiamasis etapas:

- gaunamas Pagėgių savivaldybės Tarybos sprendimas Dėl leidimo rengti specialųjį planą;
- nustatomi planavimo tikslai ir uždaviniai,
- gaunamos planavimo sąlygos,
- patvirtinama planavimo užduotis ir planavimo darbų programa,
- viešai paskelbiama apie specialiojo plano rengimo pradžią.

Teritorijų planavimo dokumento rengimo etapas:

- esamos būklės analizės stadija,
- koncepcijos rengimo stadija,
- sprendinių konkretizavimo stadija.

Sprendinių pasekmių vertinimo etapas:

- atliekamos SPAV procedūros (parengiamas SPAV apimties nustatymo dokumentas, paruošiama SPAV ataskaita, derinimas, visuomenės informavimas).
- atliekamos PAV procedūros (parengiama PAV programa, paruošiama PAV ataskaita, derinimas, visuomenės informavimas).

Baigiamasis etapas:

- svarstymo ir derinimo stadija.
- tikrinimo, tvirtinimo stadija.

Būtni nustatyti teritorijos tvarkymo ir naudojimo režimai

Žemės sklypams bus nustatytos ir taikomos:

- specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nurodytos 1992 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo Nr. 343 „Dėl Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (ir vėlesnių jo redakcijų) VI skyriuje „Elektros linijų apsaugos zonos“, kurias servituto turėtojas įregistruos Nekilnojamojo turto registre.
- 110 kV elektros perdavimo oro linijai bus nustatyti servitutai, suteikiantys teisę tiesti ir aptarnauti elektros perdavimo oro linijas (antžemines ir požemines komunikacijas).

Specialiojo plano sudėtis

Aiškinamasis raštas, brėžiniai, procedūrų dokumentai, SPAV, PAV dokumentai.

Plano rengimą reglamentuojantys teisės aktai

110 kV OL „Pagėgiai-Bitėnai” statybos ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialusis planas rengiamas vadovaujantis šiais dokumentais:

- Lietuvos Respublikos teritorijos bendruoju planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154;
- Lietuvos Respublikos energetikos įstatymu (Žin., 2002, Nr. 56-2224);
- Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymu (Žin., 2012, Nr. 17-752);
- Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004, Nr. 21-617);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu nutarimu 2004 m. balandžio 15 d. Nr. 416 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 2004, Nr. 57-1989; 2009, Nr. 114-4860; 2010, Nr. 104-5377);
- Nacionalinės energetikos strategija, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2007 m. sausio 18 d. nutarimu Nr. X-1046 (Žin., 2007, Nr. 11-430);
- Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. XI-2133 „Dėl nacionalinės energetinės nepriklausomybės strategijos patvirtinimo“ (Žin., 2012, Nr. 80-4149);
- Infrastruktūros plėtros (šilumos, elektros, dujų ir naftos tiekimo tinklų) specialiuju planų rengimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. 4-240/D1-330 (Žin., 2004, Nr. 97-3589);
- Lietuvos Respublikos žemės įstatymu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Seimo 1994 m. balandžio 26 d. nutarimu Nr. I-446 (Žin., 1994, Nr. 34-620 ir redakcijos 2004, Nr. 28-868, Nr. 117-4368, Nr. 167-6098; 2005, Nr. 88-3291; 2006, Nr. 42-1504, Nr. 87-3399, Nr. 138-5268, Nr. 141-5392; 2008, Nr. 135-5233; 2009, Nr. 77-3166, Nr. 153-6884; 2010, Nr. 13-623);

- Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu (Žin., 1993, Nr. 63-1188; 1995, Nr. 60-1502; 2000, Nr. 58-1703; 2001, Nr. IX-628);
- Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymu (Žin., 2001, Nr. 64-2327);
- Lietuvos Respublikos vandens įstatymu (Žin., 1997, Nr. 104-2615; 2000, Nr. 61-1816; 2003, Nr. 36 - 1544; 2004, Nr. 73-2528);
- Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu (Žin., 1992, Nr. 5-75; 1996, Nr. 57 - 1335; 1997, Nr. 65 - 1540; 2002, Nr. 2-49; 2003, Nr. 61 - 2763; 2004, Nr.36-1179; Nr.60-2121; Nr. 36-1179);
- Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymu (Žin., 1999, Nr. 98-2813);
- Lietuvos Respublikos statybos įstatymu (Žin., 1996, Nr. 32 - 788; 2000, Nr. 84 - 2533; 2001, Nr. 101 - 3597; 2002, Nr. 124 - 5625; 2003, Nr. 104 - 4649; Nr. 123-5592; 2004, Nr.37-545; Nr. 103 - 3787; 2005, Nr. 143-5175; 2006, Nr.116-4402; 2007, Nr.4-161; Nr.55-2127;2009, Nr.117-4993; Nr.144-6352; 2010, Nr.84-4401; 2011, Nr.62-2937; Nr.72-3476; Nr.78-3802);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo" (Žin., 1992, Nr. 22-652; Žin., 1997, Nr. 38-940; Žin., 2003, Nr. 105-4709);
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu 1999-03-02 Nr. 61 „Dėl STR 2.06.01:1999 „Miestų, miestelių ir kaimų susisiekimo sistemos" (Žin., 1999, Nr. 27-773; paskutine redakcija: Žin., 2010, Nr. 112-5699);
- Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (Žin 1995, Nr. 3-37; 1997, Nr. 30-713, Nr. 67-1676, Nr. 96-2421; 2000, Nr. 40-1114, 2001, Nr. 39-1346; 2002, Nr. 68-2775, Nr.123-5552; 2004, Nr.153-5571);
- Lietuvos Respublikos turizmo įstatymu (Žin., 1998, Nr.32-852; Žin., 2002, Nr. 123-5507);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. 1079 (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. kovo 14 d. nutarimo Nr. 247 redakcija) „Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatai" (Žin., 2010, Nr. 78-4010 (2010-06-30));
- kitais Lietuvos Respublikos įstatymais, nutarimais, įsakymais, statybos techniniais reglamentais.

110 kV OL „Pagėgiai-Bitėnai” statybos ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialusis planas parengtas vadovaujantis planavimo organizatoriaus patvirtinta specialiojo planavimo programa bei suinteresuotų valstybės institucijų planavimo sąlygomis.

Per visą 110 kV OL „Pagėgiai-Bitėnai” statybos ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialiojo plano rengimo laikotarpį iki baigiamojo susirinkimo ir jo metu vyks teritorijų specialiojo planavimo viešumą užtikrinančios procedūros pagal „Visuomenės informavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procese nuostatus” (Žin., 2010, Nr. 78-4010 (2010-06-30)). Visuomenė ir suinteresuotos valstybės institucijos planavimo organizatoriui ir plano rengėjui dėl rengiamo dokumento galės raštu teikti motyvuotus pasiūlymus. Visa informacija bus renkama, registruojama, nagrinėjama, svarstoma ir vertinama. Atlikus teritorijų planavimo viešumą užtikrinančias procedūras, bus parengta pasiūlymus apibendrinanti medžiaga.

Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais

Bendrieji planai:

- Tauragės apskrities teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2010-06-21 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1069;
- Pagėgių savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Pagėgių savivaldybės tarybos 2008-12-18 sprendimu Nr. T-520.

Specialieji planai:

- Pagėgių savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtos specialusis planas;
- Rambyno regioninio parko zonavimo schema, patvirtinta 2005-11-21 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1254;
- Rambyno regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas 2006-07-14 LR Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-346;
- Pagėgių savivaldybės teritorijoje parengti ir patvirtinti specialieji planai.

Detalieji planai:

- Poilsiavietės Pagėgių savivaldybės Vilkyškių sen., Mociškių kaime (Žukų k.v.) detalusis planas, patvirtintas Pagėgių r. sav. administracijos direktoriaus 2010-05-28 įsakymu Nr. A1-426;

- Poilsiavietės Pagėgių savivaldybės Vilkyškių sen., Mociškių kaime (Vilkyškių k.v.) detalusis planas, patvirtintas Pagėgių r. sav. administracijos direktoriaus 2010-05-28 įsakymu Nr. A1-427;
- Atokvėpio vietos Pagėgių savivaldybės Vilkyškių sen., Obstainių kaime detalusis planas, patvirtintas Pagėgių r. sav. administracijos direktoriaus 2010-05-28 įsakymu Nr. A1-428;
- Regyklos Pagėgių savivaldybės Vilkyškių sen., Šereitlaukio kaime detalusis planas, patvirtintas Pagėgių r. sav. administracijos direktoriaus 2010-05-28 įsakymu Nr. A1-429;
- Kiti Pagėgių savivaldybės teritorijoje parengti ir patvirtinti detalieji planai.

Ūkio šakų plėtros programos ir strateginiai dokumentai:

- Pagėgių savivaldybės plėtros 2005-2010 metų strateginis planas, patvirtintas Pagėgių savivaldybės tarybos 2005 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. 500;
- Pagėgių savivaldybės plėtros iki 2020 metų strateginis planas (rengiamas);
- Pagėgių savivaldybės teritorijos vystymo erdvinės raidos koncepcija 20 metų laikotarpiui, patvirtinta Pagėgių savivaldybės tarybos 2007-08-23 sprendimu Nr. T-133; Tauragės apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano sprendinių įgyvendinimo priemonių planas (programa), patvirtinta Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros direktoriaus 2011 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 1.6-68.

1. Bendroji dalis

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo (Žin., 2002, Nr. 56-2224; 2011, Nr. 160-7576) 15 straipsnio 1 ir 2 dalimis, Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004, Nr. 21-617) 5 straipsnio 4 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. balandžio 15 d. nutarimo Nr. 416 „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 2004, Nr. 57-1989; 2009, Nr. 10-350) 5 punktu 2011 m. rugsėjo 29 d. „LITGRID“ AB pradėjo rengti teritorijų planavimo, strateginio pasekmių aplinkai vertinimo bei poveikio aplinkai vertinimo dokumentus. Dokumentų rengėjas - jungtinės veiklos sutarties pagrindu veikiančys UAB „Archstudija“ ir Klaipėdos universiteto Pajūrio aplinkos tyrimų planavimo institutas.

110 kV elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai - Bitėnai statybos specialusis planas parengtas vadovaujantis planavimo organizatoriaus patvirtinta specialiojo planavimo programa bei planavimo sąlygomis, išduotomis savivaldos ir kitų suinteresuotų valstybės institucijų.

Parengiamasis etapas

Parengiamojo etapo metu buvo nustatyti planavimo tikslai ir uždaviniai, parengta darbų programa. Visuomenės informavimo priemonėse buvo paskelbta apie priimtą sprendimą dėl 110 kV elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai - Bitėnai statyba ir esamo 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialiojo plano rengimo darbų pradžios ir planavimo tikslų.

Rengimo etapas

Specialiojo plano rengimo etape atlikta esamos būklės analizė, parengta aiškinamasis raštas bei grafinė dalis. Esamos būklės analizės metu buvo vertinamos planuojamos teritorijos vystymo galimybės, identifikuojami potencialūs probleminiai planuojamos teritorijos arealai, prognozuojamos probleminės situacijos, nagrinėti parengti ir patvirtinti arba rengiami teritorijų planavimo dokumentai. Parenkant elektros perdavimo oro linijos trasą, buvo sukaupiti analoginėje ar skaitmeninėje formoje nacionalinio, rajoninio ir vietinio lygmens duomenys. Šiuos duomenis adaptavus baziniam kartografiniam pagrindui M 1:25 000 arba ortofotografiniam žemėlapiui M 1:10 000, buvo nagrinėjami optimaliausi 110 kV elektros perdavimo oro linijos trasos parinkimo variantai.

110 kV OL „Pagėgiai-Bitėnai“ statybos ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialiojo plano koncepcija parengta vadovaujantis planavimo organizatoriaus patvirtinta specialiojo planavimo programa bei įvairių suinteresuotų

valstybės institucijų planavimo sąlygomis. Planavimo koncepcijoje identifikuoti planuojamos teritorijos erdvinio vystymo prioritetai, įvardinami elektros perdavimo tinklų plėtos prioritetai, vadovaujantis planuojamoje teritorijoje valstybės institucijų ar kitų šaltinių parengtais strateginio planavimo dokumentais bei plėtos planais. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatytus teritorijų tvarkymo reglamentus, , Specialiąsias žemės ir miško naudojimo sąlygas (Žin., 1992, Nr. 22-652) ir kitus apribojimus nustatančius teisės aktus, nustatyti planuojamos teritorijos tvarkymo principai. Formuojant koncepciją, buvo parengti 110 kV oro linijos Pagėgiai-Bitėnai alternatyvūs variantai, kurie buvo vertinami parenkant tinkamiausią elektros perdavimo oro linijos vietą jos įrengimui bei leidžiantys sumažinti neigiamas pasekmes gamtinei ar socialinei aplinkai bei mažinantys konfliktus su esamu žemės naudojimu. Koncepcijos stadijoje buvo nagrinėjami žemės sklypai, patenkantys į 110 kV elektros perdavimo oro linijos plėtrai reikalingas teritorijas.

Specialiojo plano koncepcijoje buvo vertinama daug įvairių faktorių - leistinas atstumas iki artimiausių gyvenamųjų namų, žemės nuosavybė, žemės naudojimo ir apsaugos reglamentai, saugomos teritorijos, miškų masyvai, naudingųjų iškasenų gavybos plotai, rekreacijos ir turizmo plėtra, kultūros paveldo vertybės, techninė infrastruktūra bei techniniai reikalavimai elektros oro linijos įrengimui.

Sprendinių konkretizavimo stadijoje atsižvelgiant į trasos parinkimo kriterijus, įvertinus ir apibendrinus sukauptus duomenis apie planuojamą teritoriją, nustatyta optimaliausia elektros perdavimo Pagėgiai-Bitėnai oro linijos trasa. Rengiant specialųjį planą, nustatyta elektros perdavimo oro linijos apsaugos zona. Kiekvienam sklypui, patenkančiam į 110 kV elektros perdavimo oro linijos apsaugos zoną, įvertintas reikiamas servituto plotas, suteikiantis teisę tiesti centralizuotus (bendrojo naudojimo) inžinerinės infrastruktūros tinklus, jais naudotis ir juos aptarnauti.

Įgyvendinant šį projektą, siekiama susitarti su privačių ir nuomojamų žemės sklypų, patenkančių į planuojamos 110 kV elektros perdavimo oro linijos apsaugos zoną, kurios dydis – 20 metrų atstumas matuojant nuo kraštinio laido, savininkais ar nuomininkais, siūlant finansinę kompensaciją. Identifikuoti privatūs bei valstybės ir savivaldybių patikėjimo teise valdomi žemės sklypai, patenkantys į 110 kV oro linijos plėtrai reikalingas teritorijas (numatomą apsaugos zoną). Nustatyti sklypų registracijos duomenys, savininkai / naudotojai (pavardės, adresai), informacija apie hipoteką. Kiekvienam sklypui, patenkančiam į 110 kV elektros perdavimo oro linijos plėtrai reikalingas teritorijas, įvertintas preliminarus taikytinų apribojimų plotas ir nuostoliai dėl žemės servituto nustatymo. Su privačių žemės sklypų savininkais bus sudarytos sutartys dėl servitutu nustatymo ir nuostolių kompensavimo. Nustatyti žemės sklypai, kuriems servitutai gali būti

nustatomi administraciniu aktu t.y. valstybei priklausantys žemės sklypai, žemės sklypai, kurių savininkų neįmanoma surasti, ar su kuriais nepavyksta susitarti.

Sprendinių konkretizavimo stadijoje parengta sprendinių tekstinė dalis (aiškinamasis raštas) bei grafinė dalis (brėžinys M 1:25 000).

Analizuojant Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 transformatorinę pastotę sprendinius, alternatyvos nenagrinėjamos. Sklypo išplėtimui reikalingos teritorijos privatizuotos, todėl žemė bus išperkama iš jos savininkų.

Sprendinių pasekmių vertinimo etapas

Sprendinių pasekmių vertinimo etape LR Vyriausybės nustatyta tvarka atliktas sprendinių poveikio vertinimas. Vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu (Žin. 2004, Nr. 130-4650) bei Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu (Žin., 2005, Nr. 84-3105; Žin. 2008, Nr. 81-3167) atliktas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas ir poveikio aplinkai vertinimas.

Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (SPAV) - tam tikrų planų ir programų įgyvendinimo galimų pasekmių aplinkai nustatymo, apibūdinimo ir vertinimo procesas, per kurį rengiami SPAV dokumentai, konsultuojamasi, atsižvelgiama į vertinimo ir konsultacijų rezultatus prieš priimant ir/arba tvirtinant planą ar programą, teikiama informacija, susijusi su sprendimu dėl plano ar programos priėmimo ir/arba tvirtinimo.

SPAV yra siekiama:

- nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas specialiojo plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai;
- užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su suinteresuotais subjektais ir visuomene, kad bus atsižvelgiama į šių konsultacijų ir kitų viešumą užtikrinančių procedūrų rezultatus;
- užtikrinti, kad specialiojo plano organizatorius turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas plano įgyvendinimo pasekmes bendram aplinkos kompleksui ir atsižvelgs į tai.

Plano strateginis pasekmių aplinkai vertinimas yra atliekamas ne tik išanalizuoti plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai, bet ir patobulinti rengiamą planavimo dokumentą aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektais. SPAV metu nagrinėjama galima specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo įtaka gamtinei, socialinei, ekonominei aplinkai ir įvertintos galimos reikšmingos specialiojo plano įgyvendinimo pasekmės planuojamai teritorijai. SPAV metu išaiškinti specialiojo plano sprendinių privalumai ir trūkumai, bei pakoreguoti specialiojo plano sprendiniai.

Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) ataskaita parengta vadovaujantis „Poveikio aplinkai vertinimo programos ir ataskaitos rengimo nuostatais“ (Žin., 2006, Nr. 6-225 ir Žin., 2008, Nr. D1-368). Poveikio aplinkai vertinimo pagrindiniai uždaviniai:

- nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimą tiesioginį, netiesioginį ir kaupiamąjį planuojamos elektros perdavimo oro linijos ir skirstomojo punkto poveikį aplinkai ir užtikrinti, kad į reikšmingus aplinkos apsaugos aspektus bus atsižvelgta iki planuojamos veiklos vykdymo pradžios;
- pateikti su planuojama elektros perdavimo oro linija bei skirstomuoju punktu ir jų poveikiu aplinkai susijusią informaciją veiklos organizatoriui ir kitiems PAV proceso dalyviams;
- išnagrinėti planuojamos ūkinės veiklos vietos alternatyvas ir sudaryti prielaidas optimaliausiai trasai planuojamos elektros perdavimo oro linijos bei skirstomojo punkto statybai parinkti;
- nustatyti ar planuojama elektros perdavimo oro linija bei skirstomasis punktas, įvertinus jų poveikį aplinkai, gali būti statomi pasirinktoje vietoje;
- pasiūlyti galimo neigiamo poveikio išvengimo, sumažinimo ar kompensacines priemones.

Rengiant PAV ataskaitą atliekamos visuomenės informavimo procedūros vadovaujantis „Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo tvarkos aprašu“ (Žin., 2005, Nr. D1-370; 2010, Nr. 89-4732; 2011 Nr. 108-5122).

Vadovaujantis „Teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašu“, parengta sprendinių poveikio vertinimo ataskaita, kurioje aprašyta planuojama veikla, įvertinta sprendinių atitikties planavimo tikslams, išduotoms planavimo sąlygoms, nurodytas ryšys su galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais, įvertinama „status quo“ situacija, numatomas sprendinių teigiamas ar neigiamas, trumpalaikis ar ilgalaikis poveikis pagal vertinimo aspektus ir sąlygas, numatomos neigiamos sprendinių poveikį pašalinančios ar mažinančios priemonės.

Esamas Bitėnų 330 kV skirstomasis punktas išplečiamas į 330/110/35 kV transformatorių pastotę (toliau TP).

Konkretūs technologiniai TP sprendiniai bus numatyti rengiant techninį projektą.

2. Planuojamos 110 kV elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai – Bitėnai trasos parinkimo kriterijai

Planuojant aukštos įtampos elektros perdavimo oro linijos trasą, vertinama daug įvairių faktorių. Vertinimo metu atsižvelgiama į leistiną atstumą iki artimiausių gyvenamųjų namų, žemės nuosavybę, žemės naudojimo ir apsaugos reglamentus, saugomų teritorijų ir miškų masyvų, naudingųjų iškasenų gavybos plotų išsidėstymą, rekreacijos ir turizmo plėtrą, kultūros paveldo objektų išsidėstymą, teritorijų vystymo erdvinės struktūros ir funkcinius prioritetus, kitas technines infrastruktūras bei techninius reikalavimus elektros oro linijos įrengimui.

Parentant 110 kV elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai - Bitėnai trasą buvo nagrinėta ir įvertinta ši informacija:

- saugomos teritorijos, esančios savivaldybės teritorijoje;
- infrastruktūros objektų išsidėstymas ir jų apsaugos zonos (naftotiekiai, dujotiekiai, keliai, elektros perdavimo linijos, mobiliojo ryšio stotys);
- naudingųjų iškasenų telkiniai (ypač didelis dėmesys skirtas durpių telkiniams, dėl sudėtingų oro linijos įrengimo sąlygų);
- parengtų bendrųjų planų sprendiniai;
- žemės savininkų ir valdytojų sklypų ribos;
- Teritorijų planavimo dokumentų registro išrašai, kuriuose registruotos svarbios elektros trasos numatymui sodybinio užstatymo teritorijos bei sklypų, kuriems parengti/ rengiami detalieji planai, ribos;
- sklypai, kuriuose įveistas arba numatyta įveisti mišką;
- žemės vertė (tai turi įtakos finansinei trasos įgyvendinimo pusei);
- reljefas, aukščių skirtumas;
- valstybinių miškų išsidėstymas.

Apibendrinus ir įvertinus sukaupus duomenis, nustatyti trasos parinkimo kriterijai:

- gyventojų sveikatos užtikrinimas (atstumas nuo elektros perdavimo oro linijos iki gyvenamųjų namų, išlaikant sanitarinės apsaugos zoną);
- saugomų teritorijų apsauga;
- kultūros paveldo objektų apsauga (aplenkiami kultūros paveldo objektai ir jų apsaugos zonos);

- naudingų iškasenų gavybos plotų aplenkimas (trasa aplenkia detaliai išžvalgytus naudingųjų iškasenų telkinius);
- specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų reikalavimai (įvertinamas infrastruktūros objektų išsidėstymas, jų apsaugos zonos);
- teritorijų planavimo dokumentų sprendiniai, prioritetas teikiamas valstybinei žemei, siekiama kirsti kuo mažesni privačių sklypų skaičių;
- poveikis miškams;
- techniniai reikalavimai oro linijos įrengimui (trasa parenkama siekiant kuo mažesnio posūkio taškų skaičiaus, įvertinami atstumai tarp atramų, minimizuojamas trasos ilgis);
- reljefo ypatybės (techninio įgyvendinimo kontekste).

3. 110 kV elektros perdavimo oro linijos parinkimas

Specialiojo plano sprendiniuose 110 kV elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai - Bitėnai trasa optimaliai išsidėsto gyvenamųjų vietovių, saugomų teritorijų, kultūros paveldo, naudingųjų iškasenų telkinių, miškų atžvilgiu. Formuojant 110 kV elektros perdavimo oro linijos trasą buvo atsižvelgta į infrastruktūros objektų (kelių, geležinkelių, dujotiekių) apsaugos zonas, kuriose nenumatyta statyti elektros oro linijos atramų. Specialiojo plano sprendiniuose suformuota aukštos įtampos elektros perdavimo oro linijos trasa, siekiant išlaikyti kuo didesnę atstumą nuo gyvenamųjų pastatų. Specialiojo plano sprendiniuose numatomas projekto įgyvendinimo sąnaudų optimizavimas minimizuojant bendrą oro linijos trasos ilgį ir posūkio kampų skaičių.

Trasa numatoma tiesti per Tauragės apskrities Pagėgių savivaldybės Pagėgių ir Lumpėnų seniūnijų teritorijas. Numatoma išplėsti Bitėnų 330/110/10 kV transformatorinė pastotė yra Lumpėnų seniūnijoje.

Bendras suprojektuotos elektros perdavimo oro linijos trasos ilgis 16,65 km. Pagėgių seniūnijoje trasos ilgis 9,29 km, Lumpėnų seniūnijoje – 7,36 km. Ruože nuo Pagėgių TP iki Rambyno regioninio parko buferinės apsaugos zonos planuojama 110 kV elektros perdavimo oro linija šalia esamų 110 ir 330 kV elektros perdavimo oro linijų. Šiame ruože atkarpose per Mikytų mišką ir nedidelį miškų masyvą šalia Trakininkų planuojamą 110 kV elektros perdavimo oro liniją tiesti kaip ankštesniuose ruožuose šalia esamų linijų, išlaikant 5-10 m atstumus tarp labiausiai nutolusių laidų, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-309 patvirtintų Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių 404 punkte ir 2 priedo 14 lentelėje. Ruože nuo Rambyno regioninio parko buferinės apsaugos zonos iki planuojamo Bitėnų 330/110/10 TP numatoma tiesti dvigrandę elektros perdavimo oro liniją, sutapatinant ją su esama 330 kV elektros perdavimo oro linija.

Analizuojant Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 transformatorinę pastotę sprendinius, nagrinėjama pagrindinė technologiškai įgyvendintina alternatyva. Sklypo išplėtimui reikalingos teritorijos išdalintos sklypais ir privatizuotos, todėl žemė bus išperkama iš jos savininkų.

3.1. Bendra teritorijos apžvalga

Pagėgių savivaldybė yra vakarinėje Tauragės apskrities dalyje prie Nemuno. Didžiąją dalį užima Karšuvos žemuma. Tai kraštas, kuriame nėra didelių miestų. Pagėgių savivaldybė yra mažiausia, Tauragės apskrityje, užimanti 53,7 tūkst. Km² plotą. Ribojasi su Jurbarko rajono savivaldybe rytuose, Tauragės r. savivaldybe – šiaurėje, Šilutės r. savivaldybe – šiaurės

vakaruose, o pietuose ją nuo Rusijos Kaliningrado srities skiria Nemunas. Pietinėje rajono dalyje prasideda Nemuno delta. Teka Gėgės upė su intakais, Vilka, Kamona, Vilka, Juodupė, Lumpė, Giluvė, Jūra ir kt. Visa žemuma išraižyta senvagėmis, nusėta giliais ežerais – Velnežerio, Bitežerio, Kurmežerio, Oplankio ir kitais. Dirvožemiai daugiausia smėlingi rudžemiai. Miškingumas nedidelis, didesni Dinkių, Pagėgių, Mikytų, Rambyno miškai. Naudmenų pasiskirstymas savivaldybėje pateiktas 1 lentelėje.

1 lentelė. Naudmenų pasiskirstymas Pagėgių savivaldybės teritorijoje.

Teritorinis vienetas	Bendras plotas (tūkst. Ha)	Iš jų				
		Žemės ūkio paskirties žemė	Miškų ūkio paskirties žemė	Vandens ūkio paskirties žemė	Kitos paskirties žemė	Laisvos valstybinės žemės fondas
Pagėgių savivaldybė	53,7	41,4	8,9	1,0	2,3	-
Procentinė dalis	100	77	17	2	4	--

Duomenų šaltinis: Lietuvos Respublikos žemės fondas 2013 m. sausio 1d.

Savivaldybėje yra 2 miestai – Pagėgiai ir Panemunė, ir vienas miestelis – Vilkyškiai. Savivaldybės administracinis centras – Pagėgių miestelis. Savivaldybė suskirstytas į 5 seniūnijas: Lumpėnų, Natkiškių, Pagėgių, Stoniškių ir Vilkyškių, į jas įeina 101 kaimas. Visoje jos teritorijoje gyvena 12 208 gyventojai, 2 393 iš kurių – Savivaldybės centre Pagėgiuose.

Savivaldybė yra strategiškai geroje geografinėje padėtyje. Tai Europos Sąjungos pasienis. Savivaldybė patogioje geležinkelių (į Klaipėdą, Šiaulius, Kaliningradą) ir kelių (į Klaipėdą, Kauną, Kaliningradą) sankirtoje. Per Pagėgių savivaldybę eina europinis *Via Hansa* kelias. Dabar tai daugiausia žemdirbystės kraštas, kuriame plėtojama ekologiškai švarių produktų gamyba. Taip pat gerai išvystyto transporto ir maisto pramonės rajonas. Pietinį savivaldybės kraštą nuo Kaliningrado srities 40 km skiria Nemunas.

Pagėgių savivaldybėje yra Rambyno regioninis parkas – viena iš labiausiai Mažosios Lietuvos kraštą reprezentuojančių saugomų teritorijų, besidriekianti Vilkyškių kalvagūbriu ir užliejamomis Nemuno slėnio pievomis. Parko teritorijoje esančiuose šešiuose draustiniuose saugomos didžiausios parko vertybės – Nemuno slėnio kraštovaizdis; užliejamos pievos su tik joms būdingomis augalų bendrijomis; Rambyno kalnas (ant kalno nuo XIX a. švenčiamos Joninės), gamtos ir kultūros vienovę išsaugoję Bitėnų ir Bardėnų kaimai, išraiškinga Vilkyškių kalvagūbrio ketera ir kita.

Didžiulius plotus užima Nemuno užliejamos natūralios pievos su joms būdinga augalija, kurių didžioji dalis įtraukta į tarptautinį ekologinį "Natura 2000" tinklą.

3.2. Žemės gelmių ištekliai

Elektros perdavimo oro linija buvo suplanuota atsižvelgiant į eilę kriterijų, stengtasi, kad trasa kuo mažiau kirstų žemės gelmių išteklių, naudingųjų iškasenų telkinių. Arčiausiai trasa yra Pagėgių smėlio-žvyro karjero I ir II sklypai, tačiau planuojama oro linija apeina juos iš pietų pusės. Kitų išžvalgytų naudingų iškasenų telkinių planuojamos trasa artimiausioje aplinkoje nėra.

3.3. Hidrografinis tinklas

Suplanuota 110 kV elektros perdavimo oro linijos trasa Pagėgiai - Bitėnai kerta keletą Nemuno upės baseino paviršinių vandens telkinių: upių, upelių, kanalų. 2 lentelėje pateiktas sąrašas upių, kurias kerta suplanuota 110 kV oro linija.

2 lentelė. Suplanuotos trasa kertamos upės ir upeliai

Upės pavadinimas	Upės ilgis	Apsaugos juosta	Apsaugos zona
Benininkų upelis	-	-	-
U-2 (Upelio intakas)	3,6 (visas reguliuotas)	10	100
U-2 (Užlenkės intakas)	4,2 (visas reguliuotas)	10	100
Upelis	8,6 (visas reguliuotas)	10	100
L-1 (Lumpės intakas)	4,5 (visas reguliuotas)	10	100
Bitė	5,3	10	100
Lumpė	13,5 (visa reguliuota)	10	100

Teritorijoje daugumos upių aukštupiai ir mažesni upeliai pertvarkyti, jų vagos ištiesintos, kanalizautos, pakeista upių tinklo struktūra, nuotėkis. Todėl paviršinio vandens tėkmės gali būti labai lengvai pažeidžiamos suintensyvėjus antropogeninei apkrovai, ko pasekoje gali būti paveiktas nusistovėjęs paviršinio vandens hidrocheminis režimas. Statant atramas būtina laikytis elektros linijų instaliacijos ir įrengimo taisyklių, patvirtintų LR ūkio ministro 2007 sausio 31 d. nutarimu Nr. 4-40 (Žin. 2007, Nr. 24-936, 2008, Nr.58-2190), o nuo 2012 gegužės 1 d. - LR energetikos ministro įsakymo Nr. 1-309 (Žin., 2012, Nr. 2-58) XVI skyriumi.

Pagal LR aplinkos ministro patvirtintą 2007 m. vasario 14 d. įsakymą Nr. D1-98 „Dėl paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ atsižvelgiant į upių ilgį yra nustatomos upės apsaugos zonos ir juostos. Veiklą vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose reglamentuoja Specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos, patvirtintos LR Vyriausybės nutarimu Nr. 343 (Žin., 2007, Nr. 105-4294; 2008, Nr. 33-1152). Remiantis minėtomis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis, projektuojant elektros perdavimo oro linijos trasą turi būti vengiama atramų įrengimo paviršinių vandens telkinių apsaugos juostose. Paviršinių vandens telkinių apsaugos juostose ir zonose neturi būti

įrengiamos statybinės technikos sandėliavimo ar linijos patarnavimo aikštelės oro linijos statybų metu.

3.4. Kultūros paveldas

Elektros perdavimo linija suplanuota atsižvelgiant į daugelį kriterijų (žr. 2 skyrių), todėl ji suplanuota taip, kad būtų išvengta kuo daugiau kliūčių, darant kuo mažesnę žalą gamtai, kultūros vertybėms, visuomenei bei jos interesams.

Veiklą kultūros paveldo objektų, vietovių teritorijose, jų apsaugos zonose reglamentuoja Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas (Žin. 1995, Nr. 3-37; 1997, Nr. 30-713, Nr. 67-1676, Nr. 96-2421; 2000, Nr. 40-1114, 2001, Nr. 39-1346; 2002, Nr. 68-2775, Nr.123-5552; 2004, Nr.153-5571) bei kiti teisės aktai.

Elektros perdavimo Pagėgiai - Bitėnai oro linijos trasa suprojektuota taip, kad nepatektų į nekilnojamųjų kultūros vertybių teritorijas bei apsaugos zonas ir nepakenktų vertybių kraštovaizdžiui bei optimaliai apžvalgai apsaugos zonos teritorijoje, todėl numatomas tik nežymus poveikis artimiausioms vertybėms. Plečiamoje Bitėnų skirstyklos teritorijoje kultūros vertybių ar jų apsaugos zonų nėra.

Projektuojant 110 kV elektros perdavimo oro linijos statinius, atramos, laikini privažiavimo keliai prie statybos aikštelių negali būti numatyti kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijose ir jų apsaugos nuo fizinio poveikio zonose. Oro linijos laidai neturi kirsti nekilnojamųjų kultūros vertybių ar jų apsaugos zonų teritorijų.

Kai kultūros paveldo objektui ar vietai apsaugos zona dar nenustatyta, 110 kV oro linijos trasą pagal galimybę maksimaliai atitolinti nuo minėtų vertybių (rekomenduojama ne mažesniu kaip 250 m atstumu nuo apibrėžtos ar galimos apibrėžti nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijos ribos). Nesant tam techninių galimybių bei atsižvelgus į galimą neigiamą poveikį visuomenei, išnaudoti natūralias reljefo ypatybes, gamtines uždangas bei technines priemones, siekiant sumažinti elektros perdavimo oro linijos ir jos atramų vizualinę išraišką.

Įrengiant elektros liniją, vykdant žemės kasimo darbus, išlieka tikimybė aptikti dar nefiksuotų archeologinių vertybių. Todėl, prieš vykdant žemės kasimo darbus (statinio ar kito techninio projekto rengimo metu), būtina atlikti žemės darbų vietų žvalgomuosius archeologinius tyrimus. Nustačius, kad žemės darbų vietose, yra išlikęs archeologinis (kultūrinis) sluoksnis ar archeologiniai radiniai, pakoreguoti statinio ar kito techninio projekto sprendinius taip, kad toks sluoksnis būtų išsaugotas in situ (radimo vietoje), o, jeigu nėra tam techninių galimybių - atlikti tokios vietos detaliuosius archeologinius tyrimus, išskyrus atvejus, kai teisės aktų nustatyta tvarka

nustatoma, kad archeologinių tyrimų metu aptiktos statinių liekanos yra vertingosios savybės ir jas privaloma išsaugoti radimo vietoje (in situ). Statinio ar kito techninio projekto rengimo metu, atliekant žemės darbų vietų žvalgomočius archeologinius tyrimus, būtina atlikti elektros linijos trasos archeologinius žvalgymus, siekiant identifikuoti, ar minėtoje trasoje nėra nežinomų archeologinio ar kito kultūros paveldo objektų, turinčių reljefinių struktūrų (pylimų, sampilų, griovių ir pan.). Archeologinių žvalgymų metu aptikus tokius objektus, statinio ar kito techninio projekto rengimo metu išnaudoti natūralias reljefo ypatybes, gamtines uždangas bei technines priemones, siekiant sumažinti elektros perdavimo oro linijos ir jos atramų vizualinę išraišką minėtiems objektams. Jeigu po archeologinių tyrimų, vykdant elektros perdavimo oro linijos įrengimo darbus susijusius su žemės kasimu, būtų atrasta archeologinių radinių, apie tai turi būti pranešama atitinkamos savivaldybės paveldosaugos padaliniui ir Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Tauragės teritoriniam padaliniam, kaip tai yra nurodyta LR Nėkilnojamo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 9 str., 3 dalimi (Žin.,2004, Nr. 153- 5571): „Jei atliekant statybos ar kitokius darbus aptinkama archeologinių radinių ar nēkilnojamojo daikto vertingųjų savybių, valdytojai ar darbus atliekantys asmenys apie tai privalo pranešti savivaldybės paveldosaugos padaliniui, o šis informuoja Departamentą. Departamentas gali sustabdyti darbus 15 dienų. Per šį terminą jis kartu su savivaldybės paveldosaugos padaliniu turi patikrinti pranešimą ir priimti sprendimą inicijuoti ar neinicijuoti aptiktos nēkilnojamosios kultūros vertybės įregistravimą, kultūros paveldo objekto skelbimą saugomu ar aptiktos vertingosios savybės atskleidimą ir apsaugos reikalavimų patikslinimą."

3.5. Saugomos teritorijos

Planuojama 110 kV elektros perdavimo oro linija kerta Pagėgių savivaldybės pietryčiuose esantį Rambyno regioninį parką bei jo buferinę apsaugos zoną. 1,6 km ilgio planuojamos trasos atkarpa kerta Rambyno kraštovaizdžio draustinį. 1,1 km ilgio trasos atkarpa kerta Bitėnų geomorfologinio draustinio teritoriją. Tai - Rambyno regioninio parko konservacinės paskirties teritorijos. "Natura2000" teritorijų suplanuota trasa nekerta.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Saugomų teritorijų įstatymo Nr. IX-628 (Žin. 1993, Nr. [63-1188](#); 1995, Nr. [60-1502](#); 2000, Nr. [58-1703](#), 2001, Nr. Nr. 108-3902) 13 straipsniu, Valstybiniuose parkuose draudžiama arba ribojama veikla, galinti pakenkti saugomiems kompleksams ir objektams (vertybėms), taip pat rekreaciniams ištekliams. Valstybiniuose parkuose draudžiama rengti naujus naudingųjų iškasenų karjerus ir šachtas, taip pat naujus gręžinius naftos ir dujų žvalgybai bei gavybai, statyti pramonės įmones, kurioms reikalingi taršos integruotos

prevencijos ir kontrolės leidimai, aerodromus, vėjo jėgaines, išskyrus atstatomus vėjo malūnus, tiesti tranzitinius inžinerinius tinklus, keisti reljefo formas, hidrografinio tinklo natūralius elementus, naikinti ir keisti istoriškai susiformavusio kultūrinio kraštovaizdžio pobūdžio, urbanistinių ir architektūrinių jo elementų bei kitų saugomų kompleksų ir objektų (vertybių) vertės požymius.

Vadovaujantis šio įstatymo 19 straipsnio 7 dalimi, valstybinių parkų buferinėse apsaugos zonose yra draudžiama statyti statinius, jeigu jie blogina paveldo objektų eksponavimo sąlygas, didina teritorijos vizualią (regimąją) taršą.

2006 m. liepos 14 d. LR aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-346 patvirtintame Rambyno regioninio plano tvarkymo plane, 37.2 p., nurodoma, kad ribojamas naujų aukštos įtampos elektros tiekimo linijų tiesimas, ypač konservacinio ir rekreacinio prioriteto zonose, pirmenybę teikiant požeminiams kabeliams.

Regioninio parko teritorijoje planuojama 110 kV oro linija tapatinama su jau esančia 330 kV oro linija, einančia nuo Bitėnų TP iki Klaipėdos TP.

3.6. Inžinerinė infrastruktūra

Automobilių keliai.

Suplanuota 110 kV elektros perdavimo oro linijos trasa Pagėgiai - Bitėnai kerta valstybinės ir vietinės reikšmės automobilių kelius (žr. grafinę dalį). Duomenys apie planuojamos elektros oro linijos kertamus valstybinės reikšmės kelius pateikiami 3 lentelėje.

3 lentelė. Planuojamos elektros perdavimo oro linijos kertami valstybinės reikšmės automobilių keliai

Kelio reikšmė	Oro linijos kertamų kelių skaičius	Oro linijos kertamo kelio numeris	Kelio apsaugos zonos plotis, m
Magistraliniai keliai	1	A12/E77 (Pskovas - Ryga - Šiauliai - Karaliaučius (Kaliningradas) - Varšuva - Krokuva - Budapeštas)	Po 70
Krašto keliai	2	141 (Kaunas-Jurbarkas-Klaipėda)	Po 50
Rajoniniai keliai	1	4230 (Pagėgiai-Plaušvariai),	Po 20
Vietiniai keliai	29	-	Po 10 m

Kelių apsaugos zonos yra nustatytos vadovaujantis Lietuvos Respublikos kelių įstatymu Nr. IX-1113 (Žin., 1995, Nr. 44-1076; 1997, Nr. 96-2424) bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992-05-12 nutarimu Nr. 343 „Dėl specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtinimo“ (Žin., 1992, Nr. 22-652; Žin., 1997, Nr. 38-940; Žin., 2003, Nr. 105-4709).

Įrengiant 110 kV elektros perdavimo oro linijos trasą, turi būti atsižvelgta į Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisykles, patvirtintas 2012 gegužės 1 d. LR energetikos ministro įsakymu Nr. 1-309 (Žin., 2012, Nr. 2-58).

Pagal minėtas taisykles:

- visi objektai ir jų komunikacijos turi būti planuojami už valstybinės reikšmės kelių juostų ribų;
- planuojamos aukštos įtampos elektros perdavimo oro linijos atramos nuo valstybinės reikšmės automobilių kelio pylimo pado arba griovio (iškasos) išorinių briaunų turi būti parinktos atstumu ne mažesniu nei planuojamos atramos aukštis.

Mažiausi elektros linijų atstumai nuo kelio yra nurodyti kelių techniniame reglamente KTR 1.01:2008 "Automobilių keliai", kurio reikia laikytis statant elektros linijų perdavimo atramas. Remiantis minėto reglamento XV skyriumi, mažiausias 110 kV elektros perdavimo linijos vertikalus atstumas nuo kelio asfalto – 7 metrai, horizontalus atstumas kertant kelią yra lygus atramos aukščiui, kai linija tiesiama lygiagrečiai keliui – atramos aukštis plus 5 metrai.

Įrengiant 330 kV elektros perdavimo oro liniją, būtina laikytis Automobilių kelių juostos naudojimo inžineriniams tinklams kloti bendrųjų taisyklių, patvirtintų Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2009 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-329. Šių taisyklių pagrindinės nuostatos būtų šios:

- neužstatytose teritorijose inžinerinių tinklų klojimas kelio išilgine kryptimi kelio juostoje nėra leistinas;
- užstatytose teritorijose, esant poreikiui inžinerinius tinklus kloti išilgine kryptimi, pirmiausia nagrinėjama galimybė kloti už kelio juostos ribų, neužstatytose zonose, po to – po pėsčiųjų ir/ar dviračių takais, ir tik po to – kelio pločio zonoje;
- kliūtimis inžinerinių tinklų klojimui gali būti laikomi statiniai (tarp jų ir keliai), išskyrus nesudėtingus (tarp jų laikinus), kelio įrenginiai;
- inžineriniai tinklai neturi pakenkti kelio laikomajai gebai, kelio dangos lygumui, vandens nuleidimo įrenginiams ir kelio dangos konstrukcijos drenavimo funkcijai;
- inžineriniai tinklai neturi apsunkinti kelio rekonstrukcijos, kapitalinio remonto, taisymo ir kelio techninės priežiūros daugiau negu neišvengiamai;

- taip pat turi būti atsižvelgiama, kad inžinerinių tinklų apsaugos zona, nustatyta specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, mažiausiai darytų įtaką kelio priežiūros bei remonto ar rekonstrukcijos darbams;
- antžeminiai inžineriniai tinklai neturi trukdyti saugiam ir sklandžiam transporto eismui;
- antžeminių linijų stulpai turi būti statomi už kelio juostos ribos, atsižvelgiant į kelių techniniame reglamente KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ nurodytus reikalavimus.

Jeigu teritorijų planavimo dokumentų rengimo metu, o jei jie nerengiami – techninio projekto rengimo metu paaiškėja, kad, laikantis taisyklių nuostatų, inžineriniai tinklai neišvengiamai patenka į kelio juostos zoną, tarp kelio valdytojo ir inžinerinių tinklų savininko turi būti sudaroma inžinerinių tinklų klojimo, priežiūros, rekonstrukcijos ir iškėlimo sutartis.

Naujos nuovažos nuo valstybinės reikšmės automobilių kelių planuojamos nebus. Privažiavimui prie statomos elektros perdavimo linijos turi būti naudojami žemės ūkio tikslais naudojamos žemės arba šiuo metu jau esantys lauko keliukai.

Geležinkeliai

Suplanuota 110 kV elektros perdavimo oro linija Pagėgių seniūnijoje kerta krovinių traukinių IX geležinkelių kelių koridoriaus geležinkelį.

Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonos nustatomos, draudimai ir apribojimai geležinkelio kelių ir jų apsaugos zonose numatomi pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų patvirtintų LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. 22-652), III skyriaus reikalavimus. Kadangi planuojamos aukštos įtampos oro linijos trasa kerta geležinkelį kaimo vietovėje, tai geležinkelio kelio ir jo įrenginių apsaugos zona – po 45 metrus abipus kraštinių kelių ašių, bet zonos riba ne arčiau kaip 5 metrai iki kelio statinio. Geležinkelio želdinių apsaugos zona kaimo vietovėse – 25 metrų pločio juostos abipus viešojo (bendrojo) naudojimo geležinkelio ir prasideda 20 metrų nuotoliu nuo kraštinių kelių ašių.

Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje be viešo (bendrojo) naudojimo geležinkelių valdytojo, o geležinkelio želdinių apsaugos zonoje – be želdinius eksploatuojančios įmonės raštinio sutikimo draudžiama:

- kasti žemę giliau kaip 0,3 metro, mechanizuotai lyginti gruntą, vykdyti sprogdinimo ir melioravimo darbus;
- tiesti kelius, vamzdynus, kabelius, oro elektros ir ryšių linijas.

110 kV elektros perdavimo oro linijos trasa statyba turi būti vykdomas laikantis Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių, patvirtintų 2012 gegužės 1 d. LR energetikos ministro įsakymu Nr. 1-309 (Žin., 2012, Nr. 2-58), XIII skyriaus – OL priartėjimas prie geležinkelių ir sankirtos su jais- reikalavimų.

Dujotiekis

Suplanuota 110 kV elektros perdavimo oro linija Pagėgiai - Bitėnai trasa nekerta magistralinio dujotiekio trasų.

Antžeminės elektros perdavimo linijos

Suplanuota 110 kV elektros perdavimo oro linija nuo Pagėgių TP iki Bitėnų TP kerta jau esančias aukštos ir vidutinės įtampos elektros perdavimo linijas 35 kV, 110 kV ir 330 kV. 4 lentelėje parodyta kiek kartų kerta suplanuota oro linija esamas antžeminės elektros perdavimo linijas.

4 lentelė. Kertamos antžeminės elektros perdavimo linijos

Kertamos linijos įtampa, kV	Susikirtimų skaičius	Kertamos linijos apsaugos zona, m
35	2	po 15
110	2	po 20
330	3	po 30

110 kV elektros perdavimo oro linija "Pagėgiai – Bitėnai" suplanuota atsižvelgiant į tramos parinkimo kriterijus, SPAV ir PAV pateiktas išvadas. Didesnė dalis tramos suplanuota greta esančių 35 kV, 110 kV ar 330 kV elektros perdavimo ir skirstymo oro linijų. Kita dalis – 5,67 km ilgio atkarpa Lumpėnų seniūnijoje – sutapatinama su jau esančia 330 kV įtampos elektros linija. Siūloma įrengti dvigrandę elektros perdavimo liniją.

Įrengiant 110 kV elektros perdavimo oro liniją "Pagėgiai – Bitėnai" turi būti laikomasi mažiausio horizontalaus leistino atstumo tarp priartėjančių oro linijų, kurie nurodyti Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių, patvirtintų LR ūkio ministro 2007 m. sausio 31 d. nutarimu Nr. 4-40 ir nuo 2012 gegužės 1 d. įsigaliojančiose Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėse, patvirtintose LR energetikos ministro įsakymu Nr. 1-309, 2 priedo 14 lentelėje. Čia mažiausi atstumai pateikti 5 lentelėje.

5 lentelė. Mažiausias horizontalusis atstumas tarp suartėjančių OL

OL ruožai ir atstumai	Mažiausias atstumas, m, esant OL įtampai, kV				
	iki 10	35	110	330	400
Normaliuose trasos ruožuose tarp OL ašių	Aukščiausios atramos aukštis				
Ankštos trasos ruožuose ir prieigose prie pastočių: tarp kraštinių neatlenktų OL laidų	2,5	4	5	10	15
nuo atlenktų OL laidų iki kitos OL atramų	2	4	4	8	10

AB LESTO priklausantys elektros tinklai ir įrenginiai (35 kV, 10 kV ir 0,4 kV oro linijos), patenkantys į planuojamos 110 kV elektros perdavimo oro linijos apsaugos zoną, esant reikalui, turi būti apsaugoti, iškelti ar rekonstruoti. Tokių darbų būtinumas ir apimtys bus įvertinti techninio projekto rengimo etape.

Įrengiant elektros perdavimo oro liniją elektros linijų apsaugos zonose turi būti atsižvelgta į nustatytus Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų, patvirtintų LR Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr. 343 (Žin., 1992, Nr. 22-652) VI skyriaus ir Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių, patvirtintų 2012 gegužės 1 d. LR energetikos ministro įsakymu Nr. 1-309 (Žin., 2012, Nr. 2-58) VI skyriaus – OL tarpusavio sankirtos ir priartėjimas, reikalavimus.

3.7. Gyvenamoji aplinka

Planuojama 110 kV elektros perdavimo oro linija Pagėgiai-Bitėnai patenka į Pagėgių ir Lumpėnų seniūnijų teritorijas. Pagėgių savivaldybės teritorijos, Pagėgių ir Lumpėnų seniūnijos - nėra tankiai apgyvendintos teritorijos: Pagėgių seniūnijoje - 35,7 žm./km², Lumpėnų seniūnijoje - 21,6 žm./km². Todėl, parenkant 110 kV elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai-Bitėnai trasą, sąlyginai mažas gyventojų tankumas nesudarė problemų.

Higieniniai reikalavimai elektros oro linijų projektavimui ir įrengimui numato, kad projektuojant 110 kV ir didesnės įtampos elektros oro linijas turi būti parinktos teritorijos kaip galima toliau nuo urbanizuotos teritorijos ar gyvenamųjų namų. Todėl planuojant elektros perdavimo oro liniją turi būti išlaikomas saugus atstumas nuo elektros perdavimo oro linijos iki gyvenamųjų namų. Siekiant užtikrinti asmenų, gyvenančių ar laikinai esančių elektrinių laukų, sukeltų pramoninio dažnio 110 kV ir aukštesnės įtampos elektros perdavimo oro linijų, poveikio zonoje, saugą, yra laikomasi LR sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. V552 patvirtintos higienos normos HN 104:2011 „Gyventojų sauga nuo elektros oro linijų sukurtų elektrinių laukų“ (Žin. 2011 Nr. 67-3191). Pagal šio teisės akto reikalavimus elektrinio lauko stipris po laidais apsaugos zonoje neribojamas.

Rekonstruojama Bitėnų 330/110/10 kV TP yra Lumpėnų seniūnijoje.

3.8. Žemės naudojimas ir žemėvalda

Suplanuota 110 kV elektros perdavimo oro linija Pagėgiai - Bitėnai eina per Pagėgių savivaldybės Pagėgių ir Lumpėnų seniūnijų teritorijas. Didžiąja dalimi planuojamos trasos numatomos per agrokultūrinės teritorijas. Tai ariami laukai, ganyklos, pievos. Į planuojamą teritoriją patenka valstybiniai ir privatūs sklypai. Dalis sklypų nėra registruoti Nekilnojamojo turto kadastre. Suplanuota elektros perdavimo oro linija ir jos apsaugos zona kerta apie 80 Nekilnojamojo turto registre įregistruotų sklypų. Dauguma jų – žemės ūkio paskirties.

Specialiojo plano sprendiniai parengti vadovaujantis Nekilnojamojo turto kadastro duomenimis. Teritorijų planavimo procesas, naujų sklypų registracija, pirkimo-pardavimo sandoriai vyksta nuolat, todėl informacija apie sklypus, jų savininkus (naudotojus) nėra pastovi ir gali keistis.

Miškai

Suplanuota oro linija kerta valstybinius ir privačius miškus. Kerta valstybinės reikšmės Pagėgių miško pietvakarinį kampą, eina per valstybinės reikšmės Mikytų mišką, Bardinų mišką. Pagal Miškų kadastro duomenis bendras 110 kV elektros perdavimo linijos miškų teritorijoje nuo Pagėgių TP iki Bitėnų TP ilgis – 2,6 km.

Tiesiant elektros perdavimo oro liniją per miškus ar kitus želdinius, turi būti iškirstos proskynos. Proskynų pločiai reglamentuoti "Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklėse", patvirtintose Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2007 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 4-40. Šalia proskynos augančios medžių grupės ir pavieniai medžiai, kurie virsdami galėtų kliudyti elektros oro liniją (medžiai, pasvirę į linijos pusę, silpnai ištvirtinę grunte), turi būti iškirsti. Tokiu būdu bus sunaikinamas tam tikras miško plotas. Kadangi planuojamos 110 kV Pagėgiai - Bitėnai elektros perdavimo oro linijos apsaugos zona patenka į valstybinės reikšmės miško teritoriją, reikalinga keisti Pagėgių savivaldybės Valstybinės reikšmės miškų plotų schemą.

Vadovaujantis Respublikos miškų įstatymo (Žin., 1994, Nr. 96-1872; 2001, Nr. 35-1161; 2011, Nr. 74-3548) 11 straipsnio nuostatomis ir Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugsėjo 28 d. nutarimu Nr. 1131 „Dėl Miško žemės pavertimo kitomis naudmenomis ir kompensavimo už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis tvarkos aprašo patvirtinimo ir kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2011, Nr. 120-5657) nuostatomis, nurodančiomis, kad sprendimą miško žemę paversti kitomis naudmenomis priima specialųjį teritorijų planavimo

dokumentą tvirtinanti institucija kartu su sprendimu patvirtinti specialųjį teritorijų planavimo dokumentą, pagal Specialiojo plano sprendinius Pagėgių savivaldybėje esanti 15,82 ha ploto miško žemė, valdoma žemės savininkų ar valstybinės miško žemės patikėtinių bus paverčiama kitomis naudmenomis bei sumokėta už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Valstybinės miškų tarnybos pažymose nustatyto dydžio pinigine kompensacija. Pažymos apie pinigine kompensaciją už miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis ir žemės sklypų sąrašas prie pažymų pateikta aiškinamojo rašto 1-ame priede.

Servitutai

Visoje planuojamos oro linijos trasoje tarp prisijungimo taškų nuosavybės teise priklausančiuose žemės sklypuose 110 kV elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai – Bitėnai statybos bei Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimo į 330/110/10 kV transformatorių pastotę 48 m (20 m nuo kraštinių laidų) pločio juostoje, specialiuoju planu nustatomas servitutas, suteikiantis teisę tiesti centralizuotus (bendrojo naudojimo) inžinerinės infrastruktūros tinklus, jais naudotis ir juos aptarnauti.

Pagal Žemės įstatymą žemės servitutas yra „teisė į svetimą žemės sklypą ar jo dalį, suteikiama naudotis tuo svetimu žemės sklypu ar jo dalimi (tarnaujančiuoju daiktu), arba žemės savininko teisės naudotis žemės sklypu apribojimas siekiant užtikrinti daikto, dėl kurio nustatomas servitutas (viešpataujančiojo daikto), tinkamą naudojimą.“ (Žin., 2004, Nr. 28-868). Servitutas nėra žemės paėmimas, išpirkimas ar pan., tačiau tai reiškia, jog bus nustatyti tam tikri veiklos apribojimai toje žemės sklypo vietoje.

Servitutą – teisę naudotis nekilnojamu daiktu (žeme) ir tos teisės perdavimą – taip pat nustato Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas. Jo 4.129 straipsnis nurodo, kad „dėl servituto nustatymo atlyginama įstatymų nustatyta tvarka“. Pagal šią tvarką, naudojamų žemės sklypų savininkams mokama kompensacija.

Sudarius servituto nustatymo sutartį dėl 110 kV elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai - Bitėnai jungties statybos ir eksploatavimo, vadovaujantis Specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis (Žin., 1992, Nr. 22-652), elektros tinklų įmonių darbuotojams suteikiama teisė elektros oro linijos apsaugos zonoje laisvai vaikščioti, o atliekant eksploatavimo bei remonto darbus – važinėti ir kasti žemę, išpėjus apie tai žemės savininkus ar naudotojus. Kirsti medžius, esančius už proskynos, leidžiama tik suderinus tai su miško valdytoju ar savininku ir nustatytą tvarka įforminus medžių kirtimo dokumentus.

Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimas į 330/110/10 kV transformatorių pastotę

Rekonstruojama Bitėnų 330/110/10 kV TP teritorija plečiama į žemės ūkio paskirties žemę. Planuojama 2,21 ha žemės ploto paėmimas visuomenės reikmėms (1 pav.).

330 kV skirstomojo punkto išplėtimui bus vykdomas valstybinės žemės 0,0873 ha ir 0,1162 ha plotuose, valstybinės žemės sklype (kadastrinis Nr. 8887/0008:75 Vilkyškių k.v.), bei privatiems asmenims priklausančiuose žemės sklypuose (kadastriniai Nr. 8887/0008:94, 8887/0008:90, 8887/0008:93, Nr. 8887/0008:113 Vilkyškių k.v.). Planuojamas žemės ploto paėmimas visuomenės reikmėms (6 lentelė, 1 pav.).

1 pav. Bitėnų skirstyklos rekonstrukcijos 330/110/10 kV TP planas

6 lentelė. Sąrašas žemės sklypų, reikalingų 330/110/10 kV Bitėnų transformatorių pastotės plėtrai.

Sklypo kadastro numeris	Paimamas visuomenės reikmėms žemės plotas, a	Žemės sklypo savininkas	Pastaba
8887/8:94	30,33	D. Mikalienė, V. Mikelis	
8887/8:113	52,28	Lietuvos Respublika	Sudaryta pirkimo – pardavimo sutartis (2012-06-19)
8887/8:90	8,04	M. Karklelis	

Sklypo kadastro numeris	Paimamas visuomenės reikmėms žemės plotas, a	Žemės sklypo savininkas	Pastaba
8887/8:93	131,24	D. Mikeliene, V. Mikelis	

Tuo atveju jei planavimo organizatorius nesusitars su aukščiau minimų žemės sklypų savininkais dėl žemės išpirkimo, vadovaujantis Žemės įstatymo 45 straipsnio nuostatomis, nurodančiomis, kad žemė visuomenės poreikiams iš privačios žemės savininkų gali būti paimama ir privačios žemės nuomos ir panaudos sutartys prieš terminą nutraukiamos arba tam tikslui valstybinės žemės nuomos ir panaudos sutartys prieš terminą nutraukiamos Nacionalinės žemės tarnybos vadovo sprendimu pagal valstybės institucijos ar savivaldybės tarybos prašymą, kai ši žemė pagal specialiuosius detaliuosius planus, parengtus Teritorijų planavimo įstatymo nustatyta tvarka, tenkinant viešąjį interesą reikalinga aukštos įtampos elektros linijoms tiesti, taip pat jiems eksploatuoti reikalingiems visuomenės reikmėms skirtiems inžineriniams statiniams, žemės sklypai bus paimami visuomenės poreikiams. Vykdam žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūras specialiajame plane rezervuotos žemės sklypų dalys bus atskiriamos nuo esamų sklypų, o vėliau prijungiamos prie nekilnojamojo turto registre įregistruoto žemės sklypo.

Kai privačios žemės sklypas paimamas visuomenės poreikiams, žemės savininkui ir (ar) kitam naudotojui turi būti teisingai atlyginama:

- 1) už žemę pinigais pagal rinkos vertę arba žemės savininko rašytiniu sutikimu jam suteikiamas valstybinės žemės sklypas, kuris ribojasi su paimamu visuomenės poreikiams žemės sklypu;
- 2) pinigais atlyginama paimamoje visuomenės poreikiams žemėje esančių želdinių, medynų tūrio, negauto derliaus ir įdėtų lėšų žemės ūkio produkcijai ir miškui auginti vertė bei visi kiti savininko ir (ar) kito naudotojo nuostoliai, patirti dėl žemės sklypo ir jame statomų ar jau pastatytų statinių, įrenginių, žemės sklype esančių želdinių paėmimo visuomenės poreikiams.

Paimamo žemės sklypo rinkos vertė apskaičiuojama pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir pobūdį, nustatytus iki žymos Nekilnojamojo turto registre apie pradėtą žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą padarymo.

Žemės paėmimą visuomenės poreikiams reglamentuoja:

1. Lietuvos Respublikos Konstitucijos (Žin., 992, Nr. 33-1014) 23 straipsnis;
2. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. 74-2262) 4.100 – 4.102 straipsniai, 6.563 straipsnis;

3. Lietuvos Respublikos žemės įstatymo (Žin., 1994, Nr. 34-620; 2004, Nr. 28-868) 2 straipsnio 12 dalis, 8 straipsnio 8 dalis, 9 straipsnio 15 dalis, 32 straipsnio 3 dalies 8 punktas, 45–48 straipsniai;
4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. rugpjūčio 25 d. nutarimas Nr. 924 „Dėl Prašymų paimti žemę visuomenės poreikiams pateikimo ir nagrinėjimo taisyklių ir Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projektų rengimo ir įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 104-3839; Žinios, 2011, Nr. 28-1322);
5. Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos 2005 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. 1P-224 „Dėl Žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekto sprendinių brėžinio geoinformacinės duomenų bazės specifikacijos patvirtinimo“ (Žin., 2005, Nr. 147-5377).

4. Taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos ir veiklos apribojimai

4.1. Elektros perdavimo oro linijos apsaugos zona

Pagal Specialiųjų žemės ir miško naudojimo sąlygų (LR Vyriausybės nutarimas Nr. 343 1992-05-12, Žin., 2007, Nr. 105-4294; 2008, Nr. 33-1152) VI skyriaus 18 punktą elektros perdavimo oro linijos apsaugos zona - žemės juosta ir oro erdvė tarp dviejų vertikalių plokštumų, lygiagrečių elektros perdavimo linijos ašiai, matuojant horizontalų atstumą nuo kraštinių jos laidų. Elektros perdavimo oro linijos apsaugos zonos plotis nustatomas atsižvelgiant į jos įtampą. Kadangi planuojamos elektros perdavimo oro linijos tarp Pagėgių 110 kV TP ir Bitėnų 330/110/10 kV TP įtampa yra 110 kV, tai apsaugos zona jai nustatoma po 20 m nuo kraštinių laidų.

Vykdamas bet kokią kitą ūkinę veiklą elektros tinklų apsaugos zonose būtina laikytis Elektros įrenginių įrengimo bendrųjų taisyklių, Elektros linijų ir instaliacijos įrengimo taisyklių, Elektros įrenginių relinės apsaugos ir automatikos įrengimo taisyklių ir Skirstyklų ir pastočių elektros įrenginių įrengimo taisyklių, Elektros tinklų apsaugos taisyklių.

Žemė, esanti elektros linijos apsaugos zonoje, išlieka žemės sklypo savininko nuosavybė, tačiau teisės aktų nustatyta tvarka elektros perdavimo tinklo operatoriui „LITGRID“ AB suteikta teisė joje vykdyti įvairius aukštos įtampos elektros linijų eksploatavimo darbus.

Norint elektros oro linijos apsaugos zonoje:

- statyti, kapitališkai remontuoti, rekonstruoti arba griauti pastatus, statinius ir inžinerinius tinklus;
- vykdyti kalnakasybos, krovimo, žemės kasybos bei lyginimo, sprogdinimo, melioravimo ir laistymo darbus;
- sodinti arba kirsti medžius ir krūmus: miestuose, gyvenvietėse, miško parkuose, sodybose ir soduose, kuriuose nutiestos oro ir oro kabelių linijos, jų apsaugos zonose, vadovaudamiesi miestų ir kitų gyvenamųjų vietovių želdinių apsaugos taisyklėmis, medžius ir krūmus kerta ir geni želdinius prižiūrinčios organizacijos arba želdinių savininkai, suderinę su elektros tinklus eksploatuojančiais asmenimis šių darbų atlikimo terminus. Taip pat turi būti atkreiptas dėmesys į kertamus medžius už oro linijos apsaugos zonos, jeigu jie griūdami gali pasiekti oro linijos laidus, arba išversti šalia augantį medį, o jis užvirsti ant oro linijos, esant tokiai tikimybei, šiuos kirtimus taip pat reikia derinti su Perdavimo tinklo operatoriumi.
- važiuoti mašinoms ar kitiems mechanizmams, kurių aukštis su kroviniu arba be jo yra daugiau kaip 4,5 metro nuo kelio paviršiaus - leidimą reikia gauti ne tik iš Perdavimo tinklo operatoriaus bet ir Valstybinės kelių transporto inspekcijos;

- rengti gyvulių laikymo aikšteles, tverti vielų užtvaras ir metalines tvoras - reikia gauti raštišką elektros perdavimo sistemos operatoriaus „LITGRID“ AB leidimą. Dėl tokio leidimo galima kreiptis į „LITGRID“ AB regioninių padalinių, atsakingų už perdavimo tinklo priežiūrą, vadovus.
- Nuvirtusių medžių ant oro linijos laidų liesti negalima – tai pavojinga gyvybei.
Elektros linijos apsaugos zonoje draudžiama:
 - įrengti vaikų žaidimų aikšteles,
 - visų rūšių mašinų ir mechanizmų aikšteles,
 - organizuoti renginius, į kuriuos susirenka daug žmonių,
 - sandėliuoti pašarus, šiaudus, trąšas, durpes, malkas ir kitas medžiagas,
 - įrengti degalines, kuro ir tepalų sandėlius,
 - įrengti sąvartynus, teršti gruntą ir atmosferą, kūrenti laužus,
 - užtverti kelius prie elektros tinklų objektų,
 - leisti aitvarus ir kitokius skraidančius prietaisus, taip pat kitaip pažeisti elektros oro linijos izoliaciją,
 - lipti į atramas.

Daugiau informacijos apie veiklos apribojimus elektros linijų apsaugos zonoje skelbiama Elektros tinklų apsaugos taisyklėse, patvirtintose LR energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93.

4.2. Servitutų nustatymas

Elektros perdavimo sistemos operatorius „LITGRID“ AB, įgyvendindamas valstybinės reikšmės strateginius elektros energetikos projektus, tiesia Lietuvoje aukštos įtampos elektros linijas. Neretai linijos tiesiamos per privačius žemės savininkų sklypus, todėl naujų linijų trasoms būtina nustatyti servitutus. Pagal Elektros energetikos įstatymą žemės savininkams pasirašius žemės servituto nustatymo sutartis, elektros perdavimo sistemos operatoriumi, atsakingam už Lietuvos elektros perdavimo tinklo plėtrą, suteikiama teisė savininko sklypo dalyje tiesti naujas elektros perdavimo linijas. Servituto nustatymo sutartimi žemės savininkas suteikia leidimą operatoriumi naudotis ir aptarnauti pastatytą elektros liniją.

Visu planuojamos 110 kV oro linijos Pagėgiai - Bitėnai trasos pločiu tarp prisijungimo taškų kertamuose žemės sklypuose specialiuoju planu nustatomas servitutas, suteikiantis teisę tiesti centralizuotus (bendrojo naudojimo) inžinerinės infrastruktūros tinklus, jais naudotis ir juos

aptarnauti. Pagal Žemės įstatymą žemės servitutas yra „teisė į svetimą žemės sklypą ar jo dalį, suteikiama naudotis tuo svetimu žemės sklypu ar jo dalimi (tarnaujančiuoju daiktu), arba žemės savininko teisės naudotis žemės sklypu apribojimas siekiant užtikrinti daikto, dėl kurio nustatomas servitutas (viešpataujančiojo daikto), tinkamą naudojimą.“ (Žin., 2004, Nr. 28-868). Servitutas nėra žemės paėmimas, išpirkimas ar pan., tačiau tai reiškia, jog bus nustatyti tam tikri veiklos apribojimai toje žemės sklypo vietoje. Nustačius servitutą ir nutiesus elektros liniją, žemė ir toliau priklauso savininkui, joje ir toliau galima dirbti visus įprastus darbus. Keli apribojimai taikomi tik tai sklypo daliai, kuri patenka į elektros perdavimo linijos apsaugos zoną.

Projekto įgyvendinimo metu identifikuoti privatūs bei valstybės ir savivaldybių patikėjimo teise valdomi žemės sklypai, patenkantys į 110 kV elektros perdavimo oro linijos plėtrai reikalingas teritorijas (numatomą apsaugos zoną). Nustatyti sklypų registracijos duomenys, savininkai / naudotojai (pavardės, adresai), informacija apie hipoteką. Kiekvienam sklypui, patenkančiam į 110 kV elektros perdavimo oro linijos plėtrai reikalingas teritorijas, įvertintas taikytinų apribojimų plotas ir nuostoliai dėl žemės servituto nustatymo.

Už servituto nustatymą žemės savininkui išmokama pinigine kompensacija, apskaičiuota pagal LR Vyriausybės patvirtintą metodiką. „LITGRID“ AB, suprasdama, kad linijos tiesimo darbai sukels nepatogumų sklypų savininkams, kiekvienam, pasirašiusiam sutartį dėl servituto nustatymo iki linijos tiesimo projekto specialiojo plano patvirtinimo datos, siūlo 30 proc. didesnę kompensaciją nei yra numatyta Vyriausybės nustatytoje tvarkoje. Jei žemės savininkas nepasirašo jam siūlomos servituto nustatymo sutarties, kompensacijos dydis skaičiuojamas pagal Vyriausybės patvirtintą metodiką, nepridedant 30 proc. priedo.

Sudarius servituto nustatymo sutartį dėl 110 kV elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai - Bitėnai jungties statybos ir eksploatavimo, elektros tinklų įmonių darbuotojams suteikiama teisė elektros perdavimo oro linijos apsaugos zonoje laisvai vaikščioti, o atliekant eksploatavimo, remonto ar rekonstrukcijos darbus – važinėti ir kasti žemę, išpėjus apie tai žemės savininkus ar naudotojus. Kirsti medžius, esančius už proskynos, leidžiama tik suderinus tai su miško valdytoju ar savininku ir nustatytą tvarka įforminus medžių kirtimo dokumentus.

Vadovaujantis LR Žemės įstatymu (Žin., Nr. 28-868, 2010, Nr. 13-623, 2010, Nr. 72-3616) servitutas taip pat gali būti nustatomas administraciniu aktu. Administraciniu aktu servitutą nustato Nacionalinė žemės tarnyba valstybei priklausantiems žemės sklypams, taip pat žemės sklypams, kurių savininkų neįmanoma surasti, ar su kuriais nepavyksta susitarti, t.y. pasirašyti sutartį dėl servituto nustatymo ir kompensavimo už patirtus nuostolius. Tais atvejais, kai servitutas nustatomas administraciniu aktu, institucija, priėmusi sprendimą nustatyti servitutą, per 10 dienų išsiunčia

(įteikia) žemės sklypų savininkams sprendimą, kuriuo žemės sklypui nustatomas servitutas, nurodama servituto rūšį, dydį ir mokėtinos kompensacijos už servituto nustatymą dydžius.

Nustatant servitutus administraciniu aktu, planavimo organizatorius Nacionalinei žemės tarnybai išreiškia valią dėl siūlomo servituto pagal parengtą teritorijų planavimo dokumentą bei pateikia informaciją apie servituto nustatymo tikslingumą (2 priedas).

Patvirtinus specialųjį planą, planavimo organizatorius teiks prašymą VĮ "Registrų centras" užregistruoti žemės servitutus Nekilnojamojo turto registre.

Nuostolių atlyginimas žemės sklypų savininkams

Žemės įstatymo 23 str. 8 d nurodoma, kad žemės savininkas ar valstybinės žemės patikėtinis dėl nuostolių, patiriamų dėl Nekilnojamojo turto registre įregistruoto servituto, atlyginimo turi teisę kreiptis į viešpataujančiojo daikto savininką ("LITGRID" AB). Žemės savininkams ir valstybinės žemės patikėtiniams nuostoliai dėl nustatytų servitutų turi būti atlyginami viešpataujančiuoju tampančio daikto savininko lėšomis.

Nuostolių dydis ir atlyginimo terminai nustatomi pagal žemės sklypo savininko (-ų) ir organizatoriaus susitarimą, t.y. pasirašius sutartį dėl servituto nustatymo ir nuostolių kompensavimo.

Šalims nesusitarus, ginčus dėl nuostolių dydžio ir atlyginimo Civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka sprendžia teismas. Kai servitutas nustatomas administraciniu aktu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui atlyginama sunaikintų sodinių, pasėlių, iškirto miško rinkos vertė bei nuostoliai, atsiradę dėl galimybės naudoti žemės sklypą ar jo dalį pagal pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, naudojimo būdą ir pobūdį praradimo.

Kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui pagal 2013 sausio 9 d. LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1541 (Žin., 2013, Nr. 6-220) patvirtintą apskaičiavimo metodiką.

"LITGRID" AB servitutų nustatymo ir kompensavimo už juos politika pateikta aiškinamojo rašto 3-ame priede.

4.3. 110 kV planuojamos elektros perdavimo oro linijos Pagėgiai - Bitėnai žemės sklypų servitutai

Visoje planuojamos oro linijos trasoje tarp prisijungimo taškų servitutas nustatomas 105 registruotiems Nekilnojamojo turto registre sklypams. Šių sklypų savininkams buvo išsiųsti informaciniai laišakai su siūlymu pasirašyti servituto nustatymo sutartį, nurodoma kompensuojamos sumos dydį. Visiems sklypams, kuriems nustatomas servitutas, buvo parengti Žemės sklypo su

nustatytomis specialiosiomis žemės ir miško naudojimo sąlygomis bei servitutu planai. Parengti Kompensacijos už sunaikinamus pasėlius ir sodinius apskaičiavimo aktai ir Vienkartinės kompensacijos, mokamos už naudojimąsi administraciniu aktu nustatytu žemės servitutu, tarnaujančiojo daikto savininkui ar valstybinės žemės patikėtiniui apskaičiavimo aktai.

Sąrašas sklypų, kuriems nustatytas servitutas, sąrašas pateiktas 7 lentelėje.

7 lentelė. Sąrašas sklypų, kuriems nustatytas servitutas

SKLYPO KADASTRINIS NUMERIS	SKLYPO UNIKALUS NUMERIS	SKLYPO PLOTAS HA	SKLYPO ADRESAS	SERVITUTO PLOTAS HA
880100060004	440026478686	0,48	Pagėgių sav. Anužių k. Beržų g. 15	0,001
880100060038	440020833685	0,50	Pagėgių sav. Anužių k.	0,189
880100060040	440021345928	21,92	Pagėgių sav. Anužių k.	2,386
883200010048	883200010048	6,53	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,919
883200010052	883200010052	2,80	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,041
883200010071	883200010071	5,39	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	1,424
883200010076	883200010076	1,80	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,015
883200010080	883200010080	13,60	Pagėgių sav. Trakininkų k.	2,968
883200010088	440001671838	2,00	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,351
883200010089	440001671968	2,00	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,004
883200010090	440001691309	2,00	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,194
883200010091	440001691585	2,79	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,459
883200010101	440003056026	2,57	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,900
883200010102	440003175539	7,60	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,561
883200010112	440005482040	16,20	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	1,477
883200010125	440007198356	1,12	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,080
883200010128	440007702323	2,13	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,447
883200010131	440008445014	0,65	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,054
883200010180	440022189106	7,49	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	1,297
883200010183	440022373106	1,76	Pagėgių sav. Birštoniškių k.	0,533
883200020057	883200020057	1,08	Pagėgių sav. Trakininkų k.	0,180
883200020058	883200020058	5,86	Pagėgių sav. Trakininkų k.	0,879
883200020092	440002091552	10,90	Pagėgių sav. Lumpėnų k.	0,102
883200020112	440002901600	1,60	Pagėgių sav. Trakininkų k.	0,130
883200020205	440006509708	2,21	Pagėgių sav. Trakininkų k.	0,645
883200020328	440017862701	1,32	Pagėgių sav. Trakininkų k.	0,207
883200020333	440019621117	0,72	Pagėgių sav. Trakininkų k.	0,076
883200050003	883200050003	3,28	Pagėgių sav. Bardinų k.	1,636
883200050005	440024916858	3,46	Pagėgių sav. Lumpėnų k.	0,893
883200050013	440027016254	3,84	Pagėgių sav. Bitėnų k.	2,243
883200050047	883200050047	2,10	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,612
883200050048	883200050048	4,05	Pagėgių sav. Bardinų k.	1,086
883200050064	883200050064	3,70	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,822
883200050079	883200050079	0,70	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,005
883200050094	883200050094	0,96	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,001
883200050111	440000258839	8,43	Pagėgių sav. Lumpėnų k.	0,140
883200050132	440002089889	2,30	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,016
883200050134	440002089945	0,50	Pagėgių sav. Bardinų k.	0,254

883200050135	440002098077	8,65	Pagėgių sav. Lumpėnų k.	3,194
883200050136	440002356429	6,10	Pagėgių sav. Bitėnų k.	1,148
883200050159	440002381953	2,86	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,305
883200050176	440002584936	2,59	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,261
883200050181	440002820199	0,83	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,469
883200050193	440002826440	0,56	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,512
883200050212	440003175817	3,57	Pagėgių sav. Lumpėnų k.	0,777
883200050213	440003431361	3,40	Pagėgių sav. Bitėnų k.	1,208
883200050243	440004620220	3,73	Pagėgių sav. Bitėnų k.	1,460
883200050271	440005481904	1,40	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,144
883200050274	440005621367	2,10	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,495
883200050275	440005621467	0,66	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,076
883200050292	440006168061	0,85	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,763
883200050330	440007700072	5,94	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,980
883200050334	440007701291	0,51	Pagėgių sav. Bardinų k.	0,115
883200050335	440007702190	0,16	Pagėgių sav. Bardinų k.	0,001
883200050336	440007702256	2,75	Pagėgių sav. Bitėnų k.	1,761
883200050343	440008077954	1,86	Pagėgių sav. Lumpėnų k.	0,000
883200050348	440008357264	4,75	Pagėgių sav. Bitėnų k.	1,272
883200050353	440008424008	1,75	Pagėgių sav. Bardinų k.	0,559
883200050358	440008624464	7,06	Pagėgių sav. Bardinų k.	2,272
883200050385	440010250487	1,86	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,292
883200050388	440010740624	4,79	Pagėgių sav. Lumpėnų k. Miško g. 1A	0,744
883200050394	440012270603	1,56	Pagėgių sav. Lumpėnų k.	0,035
883200050397	440012373345	0,80	Pagėgių sav. Bardinų k.	0,023
883200050491	440020249050	1,40	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,062
883200050523	440023068160	15,06	Pagėgių sav. Lumpėnų k.	0,150
883200050526	440023068391	25,64	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,016
883200080364	440023068478	17,06	Pagėgių sav. Būbliškės k.	1,600
883270010005	440015874790	2,65	Pagėgių sav. Būbliškės k.	0,070
883270010006	440015943612	29,30	Pagėgių sav. Mikytų k.	0,381
883270010008	440027667289	10,13	Pagėgių sav. Šakininkų k.	0,197
883280010001	440011427853	2,28	Pagėgių sav. Būbliškės k.	0,338
883700030019	883700030019	0,10	Pagėgių sav. Pagėgių m. Malūno g.	0,024
883780010001	440014658714	16,11	Pagėgių sav. Pagėgių m.	0,001
884700050017	440028128630	63,47	Pagėgių sav. Mikytų k.	3,481
884700050023	884700050023	1,06	Pagėgių sav. Mikytų k.	0,213
884700050036	884700050036	2,96	Pagėgių sav. Mikytų k.	0,595
884700050045	884700050045	2,86	Pagėgių sav. Mikytų k.	0,541
884700050048	884700050048	2,90	Pagėgių sav. Mikytų k.	0,426
884700050081	440002738434	2,90	Pagėgių sav. Mikytų k.	0,299
884700050146	440015920756	2,93	Pagėgių sav. Mikytų k.	0,010
884700050152	440018017259	25,73	Pagėgių sav. Endriškių k.	0,084
884700050166	440023066512	80,59	Pagėgių sav. Mikytų k.	4,116
886400020133	440006580770	5,91	Pagėgių sav. Anužių k.	0,091
886400050047	440025235914	3,98	Pagėgių sav. Pagėgių k.	1,492
886400050048	440025396240	3,92	Pagėgių sav. Pagėgių k.	0,833
886400050049	440025640228	6,80	Pagėgių sav. Pagėgių k.	0,479
886400050066	886400050066	2,03	Pagėgių sav. Pagėgių k.	0,789
886400050075	440025237128	6,74	Pagėgių sav. Pagėgių k.	1,314

886400050111	440008951215	4,26	Pagėgių sav. Pagėgių k.	0,023
886400050115	440010748092	2,35	Pagėgių sav. Pagėgių k.	0,158
886400050123	440015057128	4,89	Pagėgių sav. Pagėgių k.	1,003
886400050133	440023573135	5,50	Pagėgių sav. Pagėgių k.	0,379
886400060125	440008951415	7,56	Pagėgių sav. Pagėgių k.	0,067
888700080017	888700080017	3,00	Pagėgių sav. Bitėnų k. Bitės g. 2	0,137
888700080055	440006952567	2,90	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,136
888700080058	440007398680	2,75	Pagėgių sav. Bitėnų k.	1,550
888700080071	440019995743	1,00	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,014
888700080074	440019995810	1,20	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,382
888700080075	440020669192	2,95	Pagėgių sav. Bitėnų k. Bitės g. 3A	0,270
888700080085	440021955251	4,30	Pagėgių sav. Bitėnų k.	1,918
888700080091	440022394083	5,71	Pagėgių sav. Bitėnų k.	1,091
888700080094	440022394340	1,92	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,023
888700080097	440022588198	1,79	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,593
888700080102	440022589106	4,60	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,261
888700080103	440022589242	3,50	Pagėgių sav. Bitėnų k.	0,018

5. Sprendinių poveikio vertinimo ataskaita

Siekiant užtikrinti tinkamą teritorijų planavimą rajoniniu lygmeniu ir įvertinti rengiamo teritorijų planavimo dokumento sprendinių įgyvendinimo galimą ilgalaikį ir (ar) trumpalaikį poveikį teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai, ekonominei, socialinei, gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui bei poveikį krašto apsaugai ir kitoms sritims, susijusioms su nacionaliniu saugumu, yra atliekamas sprendinių poveikio vertinimas. Vertinimas vykdomas vadovaujantis LR Vyriausybės 2004-07-16 nutarimu Nr. 920 „Dėl teritorijų planavimo dokumentų sprendinių poveikio vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2004, Nr. 113-4228).

Atliekant sprendinių poveikio vertinimą atskirais aspektais pagal tvarkos aprašo sprendinių vertinimo klausimą, galima numatyti ir prognozuoti, kaip pakeis aplinką numatomi sprendiniai. Galutinis sprendinių vertinimas atliekamas pagal sprendinio poveikį ir pateikiamas 1 lentelėje.

Poveikis teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai.

Lietuvos energetinėje sistemoje šios elektros perdavimo linijos statyba yra reikalinga elektros tiekimo patikimumui Pagėgių savivaldybės ir visos Vakarų Lietuvos elektros vartotojams padidinti. Pastatyta linija taip pat užtikrins technines galimybes atsinaujinančių elektros energijos išteklių integracijai į elektros energetikos sistemą. Šiame regione planuojama eilė vėjo jėgainių parkų, kurių gaminamos elektros energijos padavimui į Lietuvos energetikos sistemą tarnaus statoma 110 kV elektros perdavimo oro linija ir 330/110/10 kV Bitėnų transformatorinė pastotė.

Įgyvendinus sprendinius, sustiprės elektros perdavimo tinklai Pagėgių savivaldybės teritorijoje. Įgyvendinus užsibrėžtus tikslus, tikimasi teigiamo ilgalaikio poveikio efekto. Teigiamą poveikį patirs su energetikos sritimi susijusi veikla. Neigiamą sprendinių įgyvendinimo poveikį didžiaja dalimi patirs gyvenamųjų pastatų statybos ir ūkinės veiklos sritys po planuojama elektros linija ir jos apsaugos zona. Neigiamas poveikis trečiųjų asmenų interesams, įgyvendinus plano sprendinius, nenumatomas.

Poveikis ekonominei aplinkai.

Tiesioginės užsienio investicijos vertinamos kaip vienas iš ūkio plėtros veiksnių, laikomos svarbia produktyvumą, o kartu ir ekonominį augimą skatinančia sąlyga. Tiesioginių užsienio investicijų pritraukimas – svarbus veiksnys, siekiant užtikrinti ilgalaikį ekonomikos augimą, sukurti didesnę pridėtinę vertę, greičiau diegti technologines naujoves pramonėje ir kitose verslo srityse. Elektros perdavimas, eksportavimas ar importavimas užtikrintų mažesnes išlaidas ir didesnę pelną už suteiktas paslaugas. Atsirastų investicijos į trasos statybą ir eksploatavimą, bus sudarytos sąlygos

geresniam elektros energijos perdavimui. Bus užtikrinta darni ūkio plėtra. Pagerės konkurencingumas vidaus ir užsienio rinkose. Eksploatacijos metu didesnis teigiamas poveikis numatomas ne tik Pagėgių savivaldybėje, bet ir Klaipėdos kraštui.

110 kV įtampos elektros skirstyklos išplėtimas Bitėnuose užtikrins elektros tiekimo patikimumą Pagėgių savivaldybėje.

Poveikis socialinei aplinkai.

Įgyvendinus sprendinius, pagerės vakarinio Lietuvos regiono bendra socialinė būklė dėl elektros tiekimo patikimumo. Sprendinių įgyvendinimas turės teigiamą įtaką gyventojų užimtumui, objektų statybos bei eksploatacijos metu bus sukurtos naujos darbo vietos. Žemės savininkams, per kurių žemės sklypus yra planuojama elektros perdavimo oro linija, už nustatomus servitutinius apribojimus užtikrinamos kompensacijos, t.y. atlyginti nuostoliai (už esamų žemės ūkio pasėlių sunaikinimą, miško kirtimą ir pan.), kuriuos dėl naujos elektros perdavimo oro linijos tiesimo bei elektros įmonių veiklos, aptarnaujant šią ūkinę veiklą, patiria žemės savininkas.

Poveikis gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui.

Elektros linijos statybos metu pagrindiniai aplinkos oro taršos šaltiniai – transporto priemonių bei aptarnaujančios technikos vidaus degimo varikliai. Statybų metu poveikis aplinkos orui bus laikinas ir lokalus, susijęs su elektros linijos atramų įrengimo darbais bei transportu. Oro tarša galima tik darbų vykdymo metu. Baigus darbus, oro tarša nenumatoma.

Trasos linija kirs miškų teritoriją, todėl turės analogiškos įtakos miško dirvožemiui. Įrengiant trasą per miškus ir želdinius, turės būti suformuota elektros perdavimo linijos apsaugos zona. Išskertamos proskynos plotis sieks iki 48 m. Šalia proskynos augančios medžių grupės ir pavieniai medžiai, kurie virsdami galėtų kliudyti elektros oro liniją (medžiai, pasvirę į linijos pusę, silpnai įsitvirtinę grunte), turi būti iškirsti. Šiuo atveju bus sunaikinamas tam tikras miško plotas.

Tiesiant elektros perdavimo oro linijos trasą per žemės ūkio naudmenas, didesnio neigiamo poveikio biologinei įvairovei nebus. Šiuo atveju bus prarandamos tik riboto ploto teritorijos atramų įrengimo vietose.

Tiesioginės ir reikšmingos įtakos elektros perdavimo linija saugomoms gamtos vertybėms neturės. Projektuojama 110 kV elektros perdavimo linija neišvengiamai kirs upes. Įrengiant trasą turi būti stengiamasi nepažeisti natūralių upės šlaitų, kad nebūtų pažeidžiamas hidrologinis režimas. Visi darbai numatomi atlikti atsižvelgiant į Poveikio aplinkai parengtos ataskaitos siūlymus, mažinančius iki minimumo neigiamą poveikį saugomoms gamtos vertybėms ir teritorijoms. Sprendinių įgyvendinimas neturės reikšmingesnio poveikio saugomoms teritorijoms, nes pačios vertingiausios ir ekologiškai jautriausios saugomos teritorijos yra aplenkiamos. Rambyno regioninio

parko teritorijoje suplanuota 110 kV elektros perdavimo oro linija tapatinama su jau esančia 330 kV oro linija, todėl papildomo neigiamo poveikio gamtinėms vertybėms nenumatoma.

Kraštovaizdžio ekologinė pusiausvyra ir estetinė kokybė bus nežymiai įtakojama numatomos elektros linijos statybos ir eksploataavimo metu. Vengiama statyti atramas pačiuose aukščiausiuose reljefo taškuose, upių slėnių viršutinėse briaunose, upių vagose ar ežerų akvatorijose. Nutiesus elektros liniją, teritorijoje atsiras aukštybiniai statiniai, išskylantys virš kitų kraštovaizdžio elementų. 110 kV elektros linija turės įtakos vizualinei vietovės charakteristikai. Gamtinio karkaso teritorijose planuojamos įrengti elektros perdavimo oro linijos atramos, užimdamos palyginti mažą plotą, neapribos vykstančios medžiagų, energijos ar gamtinės informacijos srautų apykaitos ir augalų bei gyvūnų rūšių migracijos analizuojamoje teritorijoje. Tokiu būdu iš esmės kraštovaizdžio ekologinis stabilumas (hidrologinis režimas, augalinė danga, dirvožemio struktūra bei erozijos sąlygos) nebus paveiktas.

Poveikis krašto apsaugai ir kitoms sritims, susijusioms su nacionaliniu saugumu.

Statant modernias tarpsteminės jungtis bei stiprinant šalies elektros perdavimo tinklą vykdoma Lietuvos energetikos sistemos integracija į Baltijos jūros valstybių elektros rinką. Elektros energetikos sistemos darbo patikimumui didelę įtaką turi pagrindinių perdavimo sistemos elementų - elektros perdavimo oro linijų techninė būklė. Lietuvoje didžioji dalis 330-110 kV elektros perdavimo oro linijų jau pasiekė ar net viršijo eksploataavimo laiką. Siekiant užtikrinti bei padidinti perdavimo tinklo darbo patikimumą, pasirengti strateginių projektų įgyvendinimui būtina stiprinti bei plėsti elektros perdavimo tinklus.

110 kV elektros perdavimo oro linijos įrengimas – turės teigiamą įtaką šalies energetiniam saugumui ir prisidės prie Lietuvos elektros tiekimo patikimumo užtikrinimo vartotojams bei užtikrintos techninės galimybės atsinaujinančių elektros energijos išteklių integracijai į elektros energetikos sistemą. 110 kV elektros perdavimo oro linijos įrengimas taip pat prisidėtų prie energetinės nepriklausomybės ir konkurencijos elektros tiekimo rinkoje. Todėl elektros perdavimo oro linijos tiesimas turės teigiamą ilgalaikį poveikį krašto apsaugai ir nacionaliniam saugumui.

Poveikis keliams. Automobilių kelių tinklo plėtra numatyta patvirtintuose savivaldybių bendruosiuose planuose. Mažiausi elektros linijų atstumai nuo kelio yra nurodyti kelių techniniame reglamente KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, kurio reikia laikytis statant elektros linijų perdavimo atramas. Naujos nuovažos nuo valstybinės reikšmės automobilių kelių neplanuojamos. Privažiavimui prie statomos elektros perdavimo linijos bus naudojami šiuo metu jau esantys lauko keliukai. Todėl plano sprendiniai poveikio automobilių kelių tinklo plėtrai bei saugaus eismo užtikrinimui neturės.

Trasos įrengimas bei eksploatavimas atitinka visus galiojančius sanitarinius standartus ir normas, tačiau nežymus neigiamas poveikis sveikatos apsaugai, higienos būklei, žmonėms ir jų sveikatai gali atsirasti.

Pagrindiniai veiksniai, galintys turėti poveikį visuomenės sveikatai - tai elektromagnetinė spinduliuotė bei triukšmas. Elektros perdavimo oro linijos skleidžiamas triukšmas yra nežymus, fiksuojamas tik po pačia linija, o greta jos jau susilieja su aplinkos foniniu triukšmu ir yra nepastebimas.

Sanitarinės apsaugos zonos nustatomos Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1992 m. gegužės 12 d. nutarimu Nr.343 (Žin., 1992, Nr.22-652; 1996, Nr.2-43) bei Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. rugpjūčio 19 d. įsakymu Nr. V-586 patvirtintose Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėse (Žin., 2004, Nr.134-4878; 2009, Nr.152-6849, 2011, Nr.46-2201) nurodytais atvejais.

Specialiosiose žemės ir miško naudojimo sąlygose yra nurodomi elektros oro linijų apsaugos zonų dydžiai, tačiau jame nėra numatytos sanitarinės apsaugos zonos specialiosios žemės naudojimo sąlygos bei dydžiai. Sanitarinių apsaugos zonų ribų nustatymo ir režimo taisyklėse reglamentuojami sanitarinių apsaugos zonų ribų dydžiai, taikomi, kai neatliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas. Elektros tiekimo įrenginiams sanitarinės apsaugos zonos ribų dydis nenustatomas.

Kultūros paveldo objektai ir jų apsaugos zonos. Planuojama 110 kV elektros perdavimo oro linijos trasa nekerta nekilnojamų kultūros vertybių teritorijų ir jų nustatytų individualių apsaugos zonų, todėl nenumatomas poveikis kultūros vertybėms.

Sprendinių poveikio išvadinė santrauka pateikiama 6 lentelėje.

6 lentelė. **Sprendinių poveikio vertinimo lentelė**

1.	Teritorijų planavimo dokumento organizatorius: AB LITGRID (į. k. 302564383), Juozapavičiaus g. 13, LT-09311, Vilnius, tel. +370 5 2782408, faks. +370 5 272 3986.
2.	Teritorijų planavimo dokumento rengėjai: UAB "Archstudija" (į. k. 300056347), Konstitucijos pr. 9-41, LT-09308, Vilnius, tel. (8 5) 2101297, fax. (8 5) 2607830, VĮ Valstybės žemės fondo Kraštotvarkos ir teritorijų planavimo skyrius, Konstitucijos pr. 23, korpusas A, LT-08105 Vilnius, Tel. (8 5) 261 8856, faks. (8 5) 262 1672.
3.	Teritorijų planavimo dokumento pavadinimas: 110 kV OL "Pagėgiai–Bitėnai" statyba ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimas į 330/110/10 kV transformatorių pastotę specialusis planas
4.	Ryšys su planuojamai teritorijai galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais: 1. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas, patvirtintas LR Seimo 2002–10-29 nutarimu Nr. IX-1154; 2. Tauragės apskrities teritorijos bendrasis planas, patvirtintas 2010-06-21 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1069; 3. Pagėgių savivaldybės teritorijos bendrasis planas, patvirtintas Pagėgių savivaldybės tarybos 2008-12-18 sprendimu Nr. T-520;

	4. Pagėgių savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialusis planas;		
	5. Rambyno regioninio parko zondavimo schema, patvirtinta 2005-11-21 LR Vyriausybės nutarimu Nr. 1254;		
	6. Rambyno regioninio parko tvarkymo planas, patvirtintas 2006-07-14 LR Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-346;		
	7. Pagėgių savivaldybės teritorijoje parengti ir patvirtinti specialieji planai;		
	8. Pagėgių savivaldybės teritorijoje parengti ir patvirtinti detalieji planai.		
5.	Ryšys su patvirtintais ilgalaikiais ar vidutinės trukmės strateginio planavimo dokumentais:		
	1. 2002-2015 metų LR valstybinės reikšmės kelių priežiūros ir plėtros programa;		
	2. Valstybinės ilgalaikės raidos strategija, patvirtinta LR Seimo 2002-11-12 nutarimu Nr. IX-1187;		
	3. Nacionalinės energetikos strategija, patvirtinta LR Seimo 2007-01-18 nutarimu Nr. X-1046;		
	4. Nacionalinė energetinės nepriklausomybės strategija, patvirtinta LR Seimo 2012-06-26 nutarimu Nr. XI-2133;		
	5. Nacionalinės energetikos strategijos įgyvendinimo 2008-2012 metų planas, patvirtintas LR Vyriausybės 2007-12-27 nutarimu Nr. 1442;		
	6. Požeminio vandens naudojimo ir apsaugos 2002-2010 metų strategija;		
	7. Lietuvos valstybinių geologinių tyrimų 2011-2015 metų programa „Žemės gelmių erdvių, atsinaujinančių ir netradicinių išteklių tyrimai (Geologiniai ištekliai);		
	8. Valstybinė geologinių tyrimų programa „Geologija ir darnus vystymasis“;		
	9. Žemės ūkio ir kaimo plėtros strategija patvirtinta 2000-06-13 LR Seimo nutarimu Nr. VIII-1728;		
	10. Pagėgių savivaldybės plėtros 2005-2010 metų strateginis planas, patvirtintas Pagėgių savivaldybės tarybos 2005 m. vasario 24 d. sprendimu Nr. 500;		
	11. Pagėgių savivaldybės plėtros iki 2020 metų strateginis planas (rengiamas);		
	12. Pagėgių savivaldybės teritorijos vystymo erdvinės raidos koncepcija 20 metų laikotarpiui, patvirtinta Pagėgių savivaldybės tarybos 2007-08-23 sprendimu Nr. T-133;		
	13. Tauragės apskrities teritorijos bendrojo (generalinio) plano sprendinių įgyvendinimo priemonių planas (programa), patvirtinta Būsto ir urbanistinės plėtros agentūros direktoriaus 2011 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. 1.6-68.		
6.	Status quo situacija: neužtikrintas elektros tiekimo patikimumas.		
7.	Tikslas, kurio siekiama įgyvendinant teritorijų planavimo sprendinius: Pastatyti 110 kV elektros perdavimo oro liniją Pagėgiai – Bitėnai. Išplėsti esamą 330 kV skirstomąjį punktą pastatant 110 kV įtampos elektros skirstyklą Bitėnuose.		
8.	Galimo sprendinių poveikio vertinimas (pateikiamas apibendrintas poveikio aprašymas ir įvertinimas):		
	Vertinimo aspektai	Teigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis	Neigiamas (trumpalaikis, ilgalaikis) poveikis
9.	Sprendinio poveikis:		
	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	teigiamas, ilgalaikis	-
	ekonominei aplinkai	teigiamas, ilgalaikis	-
	socialinei aplinkai	-	-
	gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	-	neigiamas, trumpalaikis
	poveikis krašto apsaugai ir kitoms sritims, susijusioms su nacionaliniu saugumu	teigiamas, ilgalaikis	-
	Siūlomos alternatyvos poveikis:		
10.	teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai	-	-

ekonominei aplinkai	-	-
socialinei aplinkai	-	-
gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui	-	-
poveikis krašto apsaugai ir kitoms sritims, susijusioms su nacionaliniu saugumu	-	-

Išvada: Patvirtintas „110 kV OL "Pagėgiai–Bitėnai" statyba ir 330 kV Bitėnų skirstomojo punkto išplėtimas į 330/110/10 kV transformatorių pastotę“ specialusis planas sudarys prielaidas integruotis į ES elektros rinką, didėti energijos efektyvumui, plėstis rinkoje, sukurti naujas darbo vietas. Įvertinus sprendinių poveikį atskirais aspektais: teritorijos vystymo darnai ir (ar) planuojamai veiklos sričiai, ekonominei aplinkai, socialinei aplinkai, gamtinei aplinkai ir kraštovaizdžiui, krašto apsaugai ir kitoms sritims, susijusioms su nacionaliniu saugumu, 110 kV elektros perdavimo oro linijos įrengimas neigiamo ilgalaikio poveikio neturės.

Inžinierė

Žydronė Bagdonienė

PRIEDAI